Nr. 164 Peektdeen, 25. julijâ 1930. g. Numurs maksà 10 sant.

Plaschakais rihta laikraksts

Pehdejâ Brihdî

Redakzija, galwenais kantoris, sludinajumu nodaļa un ekspedizija
Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 57.
Galwenâ redaktora w. i. Dzerts Leepinsch.
Tahlruni: redakzijai 23412, lihdsstrahdneekeem 22072, saimneezrikâs nodaļas redaktoram 26142, sludinajumu nodaļai un galw. kantorim 27142. Kantora nodaļas: 1) Rigâ, stazijas pasaschâ, pretim Rama bulw., Jesjena ļga grahm. weik., 2) Rigâ, Brihwibas eelâ Nr. 13, Sandeja ļga grahmatu weikaļâ. Pasta kaste Nr. 1067. Tekoschi rehkini: Latwijas Bankâ Nr. 2747, Pastâ Nr. 1217.

Sludinajumu maksa:
Sludinajumu dalâ firmu un ispreezu Ls 0.32. Tekstâ Ls 1.20. Pahrejee sludinajumi Ls 0.24. Darba meklejumeem un peedahwajumeem Ls 0.08. Ahrsemju sludinajumi: Tekstâ 10 am. z. Slud. dalâ 4 am. z. par 1 mm.
Sludinajumeem peeskaitami 5% slud. nod.

„Pehdejâ Brihdî" aboneschanas maksa:
Ar peesuhtischanu:
Uz 1 mehnesi — Ls 2.50, 3 mehneschem — Ls 6.50, 6 mehn. — Ls 12.—, 1 gadu — Ls 22.—.
Uz ahrsemem: uz 1 mehnesi — Ls 4.—.

Waldiba pirks no laukſaimneekeem wisu labibu
Jankusu apsargà
Waj Rikows naw atkahpees

„Kungs, pasargà muhs no draugeem ..."

„Kungs, pasargà mani no maneem draugeem, ar saweem eenaidneekeem" es pati tikschu galâ — scho sihmigo sakamwahrdu tagad nopuhsdamàs waretu teikt Latwija.

Teescham: sawas diwas eenaidneezes — Kreewiju un Wahziju — ta kara laukâ ir godigi sakahwusi, un no tàs reises winas naw mehginajuschas Latwijai miht uz papehscheem, eegalwojot sawu pahrleeko draudsibu.

Bet treschà leelwalsts muhsu kaiminos, Polija, winos gloriosos laikos mums schkehpus krustot nenahzàs — mehs tikai aissuhtijàm 1920. g. uz Warschawu ihso, bet kodoligo telegramu, ka, ja poki ees tahlak uz Kaunu un Leepaju, tad wini dabuhs no mums pa zepuri — un schi telegrama radikali lihdseja — treschà leelwalsts tagad domà mums eegalwot, ka politikâ waldot zehlas juhtas, samareetiska schehlsirdiba un teeksme aissargat wahjako un newis aprehkins un egoisms, politika esot jabuhwè uz saprašchanàs un newis uz pahrbauditeem apspeeschanas un imperialisma pamateem.

Polija nesin, kà parahdit mums sawu draudsibu un aisbildneezibu un tas winai nahkas jo weeglak tapehz, ka pee mums, Buschewiza wahrdeem runajot, atrodami tahdi „doctores stupiditatis causa", kas scho aisbildneezibu labpraht wehletos peenemt, kautgan draudsiba starp leelu un starp mazu walsti, kà saka latwju-leetawju weenibas preekschsehd. insch. Rihteris, ir draudsiba starp wilku un jehru.

Tagad poki metuschees uz konferentschu rihkoschanu. Kur to dara, tur nodibina sakarus, spreesch par kopejeem sokeem, bet, galwenais — „ištausta" sawus peekritejus un pretineekus un wisai pasaulei demonstrè sawu spehku.

Kara ministru konferenzes nemehdz ribkot. To weetà saprotas generalschtabi. Mehs schink jautajumà tahlak runat neesam kompetenti, lai runà generalschtaba generalis Radsinsch.

Pehz kara otrs swarigakais resors eekschpolitikà un ahrpolitikà ir finanses, lihdsekku sagahdaschana kara weschanai.

Latwijas, Igaunijas, Polijas un Rumanijas finansu ministru konferenze, kurai pehz Polijas gribas bija janoteek Rewelê, gan teeschi nebija domata kara sagatawoschanai, bet isskaidrojama sakarà ar Briana Paneiropas projektu.

Briana projekta galwenais noluhks ir, Wahzijas un Franzijas sameerinaschana. Ja tàs noteek, tad Wahzija, warbuht pat ar Franzijas teeschu peekrischanu, austrumos dabu brihwas rokas, resp. par stahtees pee poļu koridora likwideschanas.

Luhk, tapehz Warschawa ar sinamàm bascham sahk skatitees uz Parisi. Wina pat sahk koketet ar Grandi, ar Musolini ahrleetu ministri. Waj nu ar Italiju, waj bes tàs, bet Polijai jasahk steidsigi domat par sawa, no Franzijas neatkariga walsts bloka organizeschanu, kas noderetu kà droschiba reisê pret Wahziju un Kreewiju.

No Baltàs lihdz Melnai juhrai, kà tagad redzam, pat lihdz Adrijas juhrai — sneedzas poļu godkahrigee sapni. Warbuht, teescham eetilpschana tahdà blokà garantetu droschibu Latwijai? (Turp. skat. 5. lpp.)

Waj Latwija peedalisees semkopibas ministru konferenzê Warschawâ?

p. Wakar jau sinojàm, ka Polija sasauz Warschawà Baltijas un Ballanu walstu semkopibas ministru konferenzi.

Semkopibas ministrs W. Gulbis paziņoja, ka Latwija wehl neesot sanehmusi uzaicinajumu peedalitees minetà konferenzê. Par ewentuelo Latwijas peedalischanos Warschawas konferenzê isschkirschotees tikai pehz atteezigà usaicinajuma sanemschanas.

Italeeschi-blehschi Rigâ

„Pehdejâ Brihdî" jau bija sinojis par krahpneeku bandu, kas nodarbojas ar weetejo lehto audumu „eesmehreschanu Latwijas pilsoneem par dahrgu ahrsemju prezi.

Schee kungi darbojas wehl joprojam un neweenam wehl naw nahzis prahtà ko darit, lai schis noseedzibas notikumu.

Blehschi meklejami schihdu aprindàs. To weikalneeziskais apjoms pahrspehj kuru katru manufakturas firmu.

Firmam, kas godigi tirgojas un grib lahrtizi maksat nodokļus no schahdeem „weikalneekeem" nahkas juhtami zeest.

No kompetentas puses mums sinots, ka pehdejâ laikà schajà wirseenà praktisejot kuht pee naudas ari diwi ahrsemneeki, kas nesen eebraukuschi Rigà un usdodotees par Italijas pilsoneem, lahdas manufakturas agenteem. Sawu prezi peedahwajot atklahti, uz eelam par Italijas raschojumeem, laut gan tà leelako teesu teekot pirkta tepat sihkumu firgû.

Italeeschi apmetuschees mebeletàs istabàs Marijas un Merkeļa eelas stuhri. Ari to dokumenti esot wisai aizdomigi.

Isputinatee „proletareeschi"

Dep. Jankus gatawojotees braukt uz ahrsemem. Kreiseem arodneekeem slehgti jau diwi laikraksti un treschà laikraksta „Nemiers" pir mais numurs wakar konfiizets.

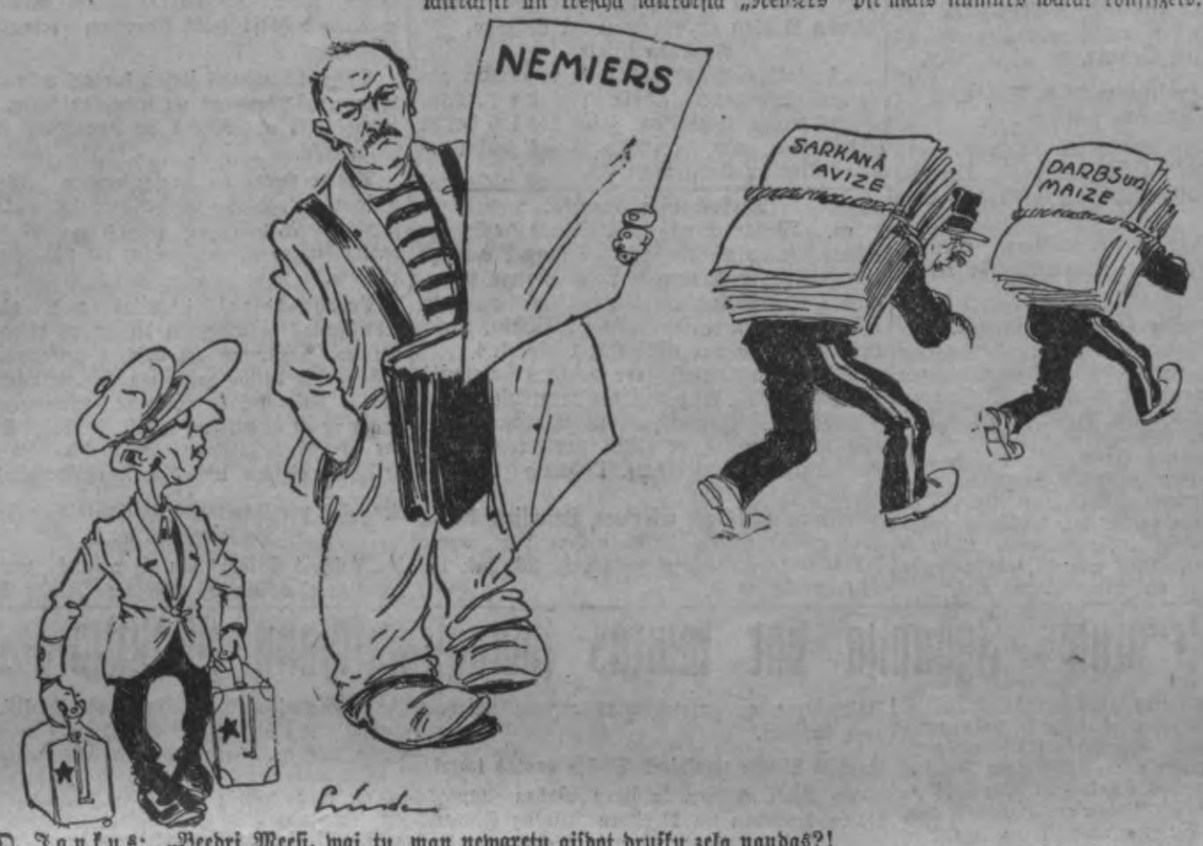

O. Jankus: „Beedri Meesi, waj tu man newaretu aizdot drusku zela naudas?!
Meesis: „Neka, bratschin, kaše tukschà, jo, tikko nodrukaju awizi, tà polizija to tuhlit aisnes bez maksas!"

W. Lindes karikatura.

Seemelneeka tragiskà muhscha noslehgums

Seemelneeks pehdejâ laikà dsihwoja Marijas eelà 55, sestà stahwà, pee Seibot kdses. Saimneeze mani eewed weenkahrschà istabinà — Seemelneeka bijuschà mitekli. Wisas mebeles pastahw no pawezas kumodes, kuschetes, maza galdina, 3 krehsleem un gultas, kas drihsak buhtu peemehrota behrnam, bet ne peeauguscham zilwekam.

Seemelneeks „eewilzees" 1925. g. junijà kopà ar sawu behrnibas draugu stud. med. Meschuli. Jau tad Meschulis bijis pasihstams ar bagato un praktisko damu Leontini S. Pirmà laikà gan S. draudsiba bijusi sirsnigaka ar Meschuli. Bet tad M. pehkschni saslimis un kahdà prowinzes pilsehtinà ar sirdstreeku nomiris.

Tant pat laikà Seemelneekam bijuschas simpatijas pret Leontines S. mahju dejotaju Sinaidu un nebijis ari weenaldsigs pret kahdu K., kura to pehz nahwes apraudajusi.

L. S. peekehruschees Seemelneekam un gandrihz ikdeenas nahkusi pee wina zeemà.

Tà kà Seemelneeka dsihwokla saimneeze naw warejusi lahga saprastees ar L. S., tad pehdejâ pat naw swanijusi pee durwim, bet gan peeklauwejusi pee seenas un winu eelaist nahzis pats dsejneeks.

Pee dsejneeka istabà S. sehdejusi stundam ilgi — par ko tee runajuschi, naw sinams.

Daudz wairak Seemelneeks zeetis Leontines S. mahsas Sinaidas dehl, kas wehlak apprezejusees ar dejotaju L.

Kad minetais pahris eebrauzis Rigà, weenmehr Seemelneeks winus usmeklejis, aizinajis pee sewis zeemà un jutees loti labi.

Turpretim Leontine S. uz Seemelneeku tahdu eespaidu neatstahjusi un winsch pat isteizees, ka warot winu apprezet kurà katrà laikà, bet tikai newehlotees sewi saistit. Pehz dsejneeka nahwes, kad wina draugs no Walmeeras gribejis aizwest peederigeem palikuschàs mantas, to starpà ari weku, — pehdejo newarejis atrast, jo ta bijusi nodota masgaschanà, bet mahjineeki nesinajuschi, kur. Kad schink leetà greesuschees pee L. S., ta atbildejusi: „greeschatees pee wekas maigatajas uz Terbatas un Gertrudes eelas stuhra". Newarot sazit, ka Seemelneeks ktuhmigo soli buhtu spehris S. dehl.

To apleezina ari sekoschs gadijums: Daschas deenas pirms likteniga notikuma tas redsets omuligi pastaigajotees ar K. jaunkundzi. Bez tam, pehz dsejneeka nahwes, pee Seibota kdses atnahzis wina draugs Karlis Students un stahstijis, ka tikko uz Walmeeru esot aizwadijis Seemelneeka lihgawu, K. izdzi. Spreeschot pehz wisa ta, nebuht newarot teikt, ka Seemelneeks buhtu wehlejees mirt nelaimigas mihlas dehl, bet ja tas tà ari buhtu, tad wina mihlas objekts esot Sinaida S.

Pahris gadus atpakal Seemelneeks bijis, azimredzot, slims, tas ustrauzees par katru traipu uz drehbem, par katru putekliti uz kurpes. Pahrnahzis mahjàs, tas warejis par tamlihdzigàm leetam runat stundam ilgi, lihdz beigàs tam eesahkuschi sahpet sobi, kuru ahrsteschanai dsejneeks

nopirzis kreetnu pudeli etera, kuru gan lizis uz sobeem, gan dzehris eekschà, lihdz nonahzis pusnesamanà.

Ar rateem to nahzees aizstumt (? Red.) pee ahrsta. Pehz tam tas eeweetots Schenfelda nerwu klinikà, tad pilsehtas nerwu nodaļà un wairakus mehneschus tas atpuhtees uz laukeem. Pehz tam, kad atgreezees Rigà, bijis atkal spirgts un dzihwes preezigs.

Seemelneeks beeschi gahjis uz pilsehtas nomalem wehrot nabadzigo lauschu dzihwi Tà kahdreiz Latgales preekschpilsehtà Daugawpils eelà, kur atrodas konditoreja kahdai S. draudzenei, Seemelneeks uz eelas sakehris puiku garàs, platàs tehwa bikšês, eewedis to konditorejà un pazeenajis ar kuhkam.

Nopirzis ari leelaku daudzumu saldumu, kurus sehns uz eelas izdalijis saweem draugeem. Alkoholikis Seemelneeks naw bijis.

Parasti puzdeenàs dzehris pahris pudeles alus un tàpat ari wakarà, bet degwihnu naw warejis zeest.

Kahdreiz ar mahjas sehtneeku sadzehris glahsiti degwihna, pehz kuras splaudijees weselu deenu — newarot no mutes izdabut sliktogarschu. **Tomehr ihsi pirms nahwes 2 naktis uzdzihwojis, kreetni eedzehris un laikam ari tapehz liktenigàs nakts preekschwakarà luhdzis, lai winam lauj izguletees un nemodina.** Otrà deenà, kad saimneeze eegahjusi Seemelneeka istabà, tas bijis gultà jau atdzisis, bet gulejis loti normali, gar sahneem nolaistàm rokam un masleek pawehrtu muti. Redzot tragisko notikumu, saimneeze tuhlit dewusees uz redakziju un pasinojusi par notikuscho. Bet kad atgreezusees atpakal, atradusi, ka Seemelneeks pa to laiku no ahrsta apskatits, konstatets wina nahwes zehlonis un ahrsts aizgahjis prom.

Ka L. S. energiska seeweete, leezina sekoschs fakts: S. Gertrudes eelà peederejusi eebrauzamà weeta un wineem bijuschas ari wistas.

Kad kahdu nakti eelauzuschees sagli un wistas nozaguschi, L. S. teikusi: „Polizijai i nedomaju sinot, atradischu winus pate" un dewusees uz Pahrdaugawu pee aizdomàs turetees, kur ari, izkratot kahda wezischa gultu, atradusi sem gultas maisa sawu zimdu, kursch bijis aizsnests reisê ar wistam.

Tagad eebrauzamà weetà nobeidza buhwdarbus jaunai, leelai seschstahwu ehkai, kura peederot L. S. ar brahli.

Waldibas lehmumi

Apstiprinata delegazija sarunam ar Leetawu. — Eezelschanas teesu resorà. — Izsludinàs sazensibu jaunu noliktawu buhwei. — Kahdas zenas maksàs par weetejo sehklas labibu. — Schanhajà konsulata nebuhs. — Aizdewu mi skolu buhwem. — Lauku paschwaldibu wehleschanas notiks februarî.

p. Ministru kabinets wakar apstiprinaja delegaziju sarunam ar Leetawu par Latwijas-Leetawas tirdzneezibas lihgumu sekoschà sastahwà: Saeimas deputats K. Ulmanis, departamenta direktors Kazens, statistikàs pahrwaldes wizedirektors W. Salngis un ahrleetu ministrijas Baltijas walstu nodaļas waditajs Munters.

Eezehla K. Brasli par papildu meerteesnesi Rigà. Lihdzschinejo Latgales zemes grahmatu nodaļas waditaja palihgu E. Kriki eezehla par Reseknes-Ludzas-Jaunlatgales zemes grahmatu nodaļas waditaju.

Daugawpils 1. eez. meerteesnesi E. Tihzu eezehla par Latgales apgabalteesas lozekli, wezako teesu amatu kandidatu Latgalê J. Suhzi — par papildu meerteesnesi turpat.

Atkahwa izsludinat sazensibu jaunu pretschu noliktawu buhwei Eksportostà par 500 000 ls.

Uz reziprozitates pamata atswabina Sweedrijà peerakstitos automobilus no zeku fonda nodokla.

Atnehma Latwijas pawalstneezibu Marijai Lelinai, kas jau pirms 5 gadeem aizbraukusi uz pad. Kreewiju un naw nokahrtojusi sawus dokumentus.

Noteiza zenas no weetejeem sehklaudzetajeem eepehrkamai sehklas labibai — par rudzeem 27 ls, par kweescheem — 36 ls kwintalà.

Lihdzekku truhkuma dehl noraidija ahrleetu ministrijas lihgumu dehl papildu lihdzekleem konzulata dibinaschanai Schanhajà.

Peeschkirta aizdewumus pagastwaldibam skolu buhwem Daugawpils aprinkî — 3000 ls, Reseknes — 25 000 ls, Jaunlatgales — 53 000 ls, Jekabpils — 8000 ls, Walmeeras — 4000 ls, Walkas — 2000 ls un Leepajas apr. — 6000 ls.

Izdewa konzesiju autobusu satiksmes uzturescha nai uz linijas Riga—Zehsis—Walmeera komandit-zab. „Satiksme" par 5050 ls gadà.

Peenehma 81. panta kahrtibà pahrgrozijumus pagastu padomju un aprinku walschu wehleschanàs. Lihdzschim wehleschanas notika oktobrî, bet lauzineekeem schis laiks stipri neizdewigs, jo wehl naw nobeigti wisi lauku darbi. Ar jaunajeem noteikumeem lauku paschwaldibu wehleschanas noteiza februarî.

Walsts kanzlejas direktors D. Rudzits atgreezees no sawa ahrsemju zelojuma.

Walkas slimo kaše paliks patstahwiga.

p. Sakarà ar pag. koalizijas apspreedê izteiktàm domam tautas labklahjibas ministrs W. Rubuls wakar izdewis ribkojumu, ar ko Walkas slimo kaše atstahta patstahwiga.

Waj Jankusu apsargà „sarkanà gwarde"?

Rigà runà, ka dep. Jankuss patlaban esot stipri nobijees, ka pret winu nesperot lahdus solus un neaizkawejot ta izbraukschanu no Latwijas pirms jaunàs Saeimas sesijas sahkschanàs.

Esot nodibinata semneeku-strahdneeku frakzijas „gwarde" pehz ta pascha parauga, kà pee zitàm politiskàm partijam pastahwoschàs jaunatnes organizacijas: demzentristu „walsts karogs", sozialdemokratu „SSD", bloneeku „zihrulischi". Schee kreisee jauneeschi tad nu apsargajot dep. Jankusa mahju Leepajà.

Kas sanems „Pehdejâ Brihdî" izsolito 1000 ls premiju

„Pehdejâ Brihdî" peldkostimu konkurss beidzees. Kà jau sinots, schurizas komisija taisijusi sawu slehdzienu un, saskanà ar konkursa noteikumeem, redakzija izmaksàs Ls 1000.— tam lasitajam, kura eesuhtitais atrisinajums sakritis ar schurizas atzinumu.

Pawisam redakzijai bij peteikuschees tschetri eesuhtitaji, kuri teizàs esam pareizi atminejuschi konkursa uzdewumu.

Notara klahtbuhtnê uzplehschot atteezigàs aplokznes, tomehr izrahdijàs, ka divu eesuhtitaju peldkostimu grupejums nesakrist ar schurizas komisijas izwehleto grupejumu, bet treschais nemaz grupejumu naw eesuhtijis.

Zeturtais — eesuhtits no Zezilijas Seedinsch, dzihw. Rigà, — turpretim, izrahdijàs pilnigi pareizs, sakarà ar ko ari atminetajai peenahkas „Pehdejâ Brihdî" redakzijas izsolitâ 1000 ls premija.

Nauda sanemama „Pehdejâ Brihdî", galwenâ kantorî, Rigâ, Dzirnawu eelâ 57, 3. stahwâ.

Norakstu.

Akts.

Rigâ, 1930. gadâ, julija mehnescha 23. deenâ, eeradàs Rigas notara Johna Kreizberga kantorî, Rigâ, Aspazijas bulwarî Nr. 3, laikraksta „Pehdejâ Brihdî" redakzijas preekschstahwji: Gustaws Kilewizs un Richards Putnina kgi, uzrahdidami 4 wehstules, eesuhtitas no minetà laikraksta abonenteem, ar sinojumu ka wini eesuhtijuschi pareizus „Peldkostimu konkursa" atrisinajumus. Lai pahrleezinatos par winu sinojumu pareizibu, abi augschminetee kungi, G. Kilewizs un R. Putninsch notara weetas izpildītaja A. Wischkera un kantora eerednes O. Swejneeka kgu klahtbuhtnê stahjàs pee eesuhtito no augschminetà laikraksta abonenteem wehstuku atwehrschanas. Eepreeksch tika pahrbaudits wisu eesuhtito wehstuku (atrisinajumu) kopejais eepakajums, kas tika atrasts kahrtibà (parakstu un zihmogi). Starp eesuhtitàm wehstulem tika mekletas 4 augschminneto abonentu wehstules, pee kam izrahdijàs: 1) robeschsarga Woldemara Wanaga, dzihwojoscha Indrâ, atrisinajums ir nepareiss 1-A, 2-F, 3-B, 4-J, 5-G, 6-H pahrejàs wariazijas pawisam nesakan; 2) Zezilija Seedinsch, dzihwojoscha Riga, Dahrtas eelâ Nr. 42, dz. 1, — pareizi atrisinajusi ar wariaziju 1-A, 2-F, 3-G 4-E, 5-B, 6-D, 3) A. Lejina, Talsos, atrisinajums nepareiss 1-G, 2-J, 3-H, 4-B, 5-D, 6-C un 4-M. Lapsa, Jelgawas schosejâ, laikrakstu kioskâ, — atrisinajumu nemaz naw eesuhtijis.

(Parakstu.)

G. Kilewizs.
R. Putninsch.
O. Swejneeks.

(Notara zihmogs). Notara w. i. A. Wischkers.

Schis akts izsneegts laikraksta „Pehdejâ Brihdî" redakzijai, Rigâ, Dzirnawu eelâ 57.

Rigâ, 23. julijâ 1930. g. Reg. Nr. 8713.

Notara w. i. A. Wischkers.

(Notara zihmogs.)

Naw teesa,

ka „klusâ" jeb „tukschà" laikà nekas nenoteek.

„Pehdejâ Brihdî" juhs atradisat kautko interesantu katrà numurà.

Noteikumus par labibas tirgus nokahrtoschanu isdos 81. p. kahrtibâ

Wakar ministru presidenta H. Zelmina wadibâ notika koalizijas frakziju pahrstahwju apspreede. Plaschi debateja par semkopibas ministra isstrahdato projektu par maises labibas tirgus reguleschanu. Pehz ilgâm debatem, noteikuma prinzipus peenehma un usdewa semkopibas ministrim projektu isstrahdat galigâ weidâ. Paredsams, ka schos noteikumus ministru kabinets peenems jau nahkoschâ jehdê un isdos 81. panta kahrtibâ. Likumprojektâ paredsetas plaschas labibas lombardeschanas eespehjamibas. Laukstaimneeki warês nodot waldibai maises labibu — rudsus un kweeschus, par ko saņems tirgus zenu. Scho tirgus zenu noteiks ministru kabinets, ne wehlak, kâ ktara gada augusta mehnesî. Bez tam noteikumos paredsets, ka katram dsirnawneekam, kas pehrk ahrsemju labibu, janopehrk ari sinams prozents weetejâs labibas. Schis peemaluma prozents buhs 50—60.

Pehz tam koalizija weenojâs, ka lihdz atteeziga likuma peenemschanai eewedamas sinamas premijas eksportsweesta raschotajeem. Par katru klgr. 1. schkiras eksportsweesta, waldiba peemaksâs sweesta raschotajeem 20 sant. Latgalê peemaksas isseegs kâ par 1., tâ ari 2. schkiras sweestu — 30 sant. par klgr. Peemaksas isseegs sahkot ar sch. g. 1. aprili, tâ kâ jau tuwakâ nahkotnê sweesta raschotaji saņems minetâs peemaksas par 4 notezejuscheem mehnescheem. Wajadsigos lihdzekkus semkopibas ministris isprasîs no budschetu komisijas. Pehz eepreekschejâ aprehkina, peemaksas par 6 mehnescheem prasîs ap 2 milj. latu.

No laukstaimneezibas weizinaschanas summam, latgaleeschi prasija 500,000 ls pag. jehdê atwehleto 400,000 ls weetâ. Koalizija tomehr atruda, ka schini gadijumâ latgaleeschu prasibas newar apmeerinat, un usdewa semkopibas ministrim, sadalit daschadeem laukstaimneezibas weizinaschanas weidem Latgalê 400,000 ls.

Pehz tam pahrrunaja mahkligo mehslu apgahdaschanas jautajumu, bet tâ kâ daschas frakcijas nebija to wehl izlehmuschas, tad scho jautajumu pagaidam atlika. Paziņoja par Schwedes wajarnizas pirkschanas waldibas wajadsibam, sneedz ministru prezidents H. Zelminsch.

Par koalizijâ peenemto labibas tirgus nokahrtoschanas projektu, ministru prezidents H. Zelminsch isteicâs: „Galwenais schi projekta eegumums ir — weetejâs labibas peemaksums. Dsirnawneeki un labibas importeeri newares malt tikai ahrsemes labibu, bet tai buhs japeemet ari sinams proz. weetejâs. Tas pezschkirs weetejai labibai zemu ari uz pilsehtas tirgu." Uz jautajumu, waj ar peenemto projektu apmeerinats ari demokratiskais zentrs, ministru prezidents paskaidroja: „Demokratiskais zentrs gan sahkumâ pazeņoja eewedamâs labibas monopolu. Wisu laiku koalizijas apspreedê demokratiskâ zentra pahrstahwji tomehr peedalijâs projekta istirsaschanâ un peenemschanâ. Beigâs gan J. Breiksch paziņoja, ka winsch neusņemotees atbildibu par to, waj peenemtais projekts warês apmeerinat. Wisumâ eespaids tomehr tahds, ka demokratiskais zentrs peekriht ari scheem pagaidu soleem."

Deputatam Balodim jamaksâ 1000 ls par „beedra" grehkeem

Wakar Rigas apgabalteesâ bij nolikta isteesaschanâ leeta pret: Jahni Kalninu, Andschu Dizmani, Woldemaru Rosenblatu, Jahni Zauni, Augustu Lapinu, Teodoru Paegliti un Jahni Wernolu, kuri apwainoti par komunistu darbibu. Pagahjuschâ gadâ, uz 1. augustu kreisee Saeimas dep. Balodis ar Meesi bij organisejuschi streikus, sapulzes un paschi isneeguschi nelegalu literaturu izplatischanai.

Teesas sehdê nebij eeradees apsuhdsetais Jahnis Kalninsch, kursch izlaists no zeetuma pret 1000 ls droschibu, kuru eemaksajis dep. Balodis.

Teesa nolehma: eemaksato droschibu konfiszet walstij par labu, usdodot polizijai Kalninu arestet un teesas sehdi atlikt lihdz Kalnina atraschanai. Ms.

Atkal aistureti komunisti.

tvf. Zik mums isdewâs noskaidrot, wakar isdaritas kratischanas un aisturetas 7 personas. Atrasts ari leelaks wairums komunistisku proklamaziju un instrukzija muhsmahju beedreem, sakarâ ar 1. augusta 8. internazionales swinibam. Politiskâ pahrwaldê par scho leetu mums neko nesinoja paskaidrot.

Konfiszets laikraksts.

Pamatojotees uz Rigas apgabalteesas prokurora rihkojumu no sch. g. 23. julija, apkihlats resp. konfiszets laikraksts „Nemeers" Nr. 1, izdots sch. g. 23. julijâ, kuru kâ atbildigais redaktors parakstijis kahds Jekabs Pehrkons. Laikraksts eespeests Latwijas Kulturas speestuwê, Terbatas eelâ 15-17.

Negrib maksat

Sw. adw. Holzmanis eesneedsis apgabalteesai pasihstamâ humorista Straucha-Kokaina pilnwarâ prasibu pret schurnala „Swari" izdewejeem Aleksandru Kahrklinu un Rich. Sarcinu par 1600 ls, kuru tee palikuschi paradâ winam kâ algu un honoraru par rakstteem.

Nazkluba filiale.

„Sozialdemokrats" rakstta, ka demzentra paspahrnê stahwoschâ sporta beedribâ „Latw. walsts karoga apweeniba" sastahwot koti daudzi ehrgli, naz. atw. karawihru biedri un naz. aktiwisti kluba tauteeschi.

Diplomatiskâ kronika.

ro. Wakar Rigâ no Berlines eebrauza Ķinas suhtnis Wahzijâ Tsiang-Tso-pings suhtneezibas padomneeka Lona Lianga pawadibâ. Deenâ suhtnis apmeklejа ahrleetu ministrijas generalsekretaru H. Albatu, kursch pehz tam teem par godu dewa brokastis.

Minetee diplomati eeraduschees Latwijâ uz neilgu laiku, lai eepazihtos ar muhsu walsts apstahkleem. Japeesihmê, ka Latwija patlaban wed sarunas ar Ķinu par konsularâs konwenzijas un tirdsneez. lihguma noslehgschanu.

Ahrsemju walutas rezerwes Latwijas bankâ notezejuschâ nedelâ peeauguschas par apm. 700.000 ls, sasneedzot uz sch. g. 23. jul. Ls 44.341.663.82 st.

Kâ polizija naht uz pehdam dsihwokliu sagleem

No kriminalpolizijas prakses sinams, ka noseegumu atklahschana leelako teesu dibinas uz nejauschibam, kâ ari uz agenturu. Agenturas agenti parasti werwejas no paschu noseedzneeku aprindam, kas waj nu sawas noseedzigâs gaitas atmetuschi un to dara patikas pehz, lai paralstu sawu bijuscho kolegu darbu, waj ari paschi turpina sagt un strahdâ kâ agenti, lai nowehrstu no sewis polizijas usmanibu.

Schahdeem agenteem diwejadas izdewibas. Ar weeglaku prahtu war izdarit weenu otru pahrkahpumu, saprotams, tikai lihdz sinamam laikam, un lihdz ar to saņemt wehl no kriminalpolizijas honoraru par zitu noseegumu atklahschanu.

Schahdi agenti ari plaschos apmehros darbojas muhsu kriminalpolizijas rihzibâ. Ne weenreiz ween tee lihdzejuschi atrisinat smagus noseegumus.

Leelako teesu schee agenti ir ari galwenee noseegumu atklahjeji un wineem peekriht leelakee nopelni.

Zit sinams, tad agenti intensiwi strahdajot ari, lai nakktu uz pehdam dsihwokliu aplaupitajeem un pehdejâ laikâ teescham esot panahkumi.

Uz agentu norahdijumeem wakar agrâ rihtâ kriminalpolizijas eerednî eeraduschees kahdâ schaubigâ dsihwokli Grihsinkalna rajonâ, izdarijuschi kratischanu un atraduschi wehrtigus norahdijumus no kahdeem noseedzneekeem sastahw banda, kâ ari daschus leetischkus peerahdijumus no pehdejâ laikâ izdaritâm eelauzschanâs sahdsibam.

Dsihwokli atstahti slasdi, kur ari pehz kahda laika eeradees weens no kramplauscheem. Schis kramplausis apzeetinats un nogahdats kriminalpolizijâ.

Tas ir weens no tâ sauzamajeem „Wezlaiku meistareem", kura mahkslai nekâdas wehrtibas preti wissareschgitakâ atslehga. Winsch ari it weikli prot rihkotees ar urbjameem un lauschameem rihkeem.

Pagahjuscho nakti izdaritas wehl plaschas kratischanas noseedzneeku dsihwoklos Rigas nomalês. Aisturetas ari daschas personas, kas nehmuschas palidzu sagto mantu „nolihferescha-nâ". Wistuwakâ nakktnê kriminalpolizija domâ nakht uz pehdam wisai bandai. Tuwaki par leetas apstahkleem neispausch, lai wehl brihdinâ esoschee noseedzneeki neiziwairitos.

Latgales preekschpilsehta laschautajs ruhpneeks Schpachowskis miris.

„Pehdejâ Brihdî" jau bij rakstits par Latgales preekschpilsehtas mebeku ruhpneeka Schpachowska mihklaino laschauschanu laukumâ pareistizigo kapeem. Policija apstahkļus izstaidro, bet lihdz schim nekâdi leetischķi rezultati wehl naw guhti. Neesot ari nekâda pazimju norahdijumu, kur waretu buht meklejamais wainigais. Schi leeta wehl jo wairak nejauka tadehl, ka Schpachowskim nav bijis nekâdu naidneeku. Ari aplaupischanas gadijums šai slehgts.

Kâ sinams, Sch. smagi eewainotu nogahdaja Sarlanâ krusta slimnizâ. Winam bij nepieciešama operazija, jo lode bij eestrehgusies tarês. Operaziju ari izdarija, bet lodi atrast newareja. Kâ mums tagad sinams no Sarlanâ krusta, Schpachowskis wakar leetas molâs aizmirsis. Par gadijumu šajis interesetees ari meklēschanas teesnesis, kas izstrâs materiala pahrnehmis sawâ rihzibâ.

Gadijums galwenâ pastâ wehl naw noskaidrots.

Par gadijumu Galwenâ pasta teloschu telefonu nodalâ, kur kaseeris aiz pahrstatischanas izmaksajis Golgotwskas peensaimneezibas dzirnawneekam Snipem uz ischeka 1800 ls wairam peenahzees. Wehl nekas tuwaks naw noskaidrots. Kâ mums paskaidro, no kompetentas aprindam, tad ari nekâda atbilde wehl nesaņemta peenahkusi no Wallas aprinka preekschneeka, kuram nosuhtit telefonogrma noskaidrot leetas apstahkļus. Tuhlit pehz S. aizbraukschanas no Rigas, wilzeenâ izdarita kontrole, bet S. nav atrasts. Schi leeta wisai sareschgita, jo nav teeschu peerahdijumu, ka teeschi Snipem buhtu nauda izmaksata — kaseeris to gluschi labi zinot atzerotees. Pasta noteikumi tahdi, ka saņemta nauda tuhlit pee kases lodsina japahrbauda. Ja nauda sanehmejs buhtu no kseera wina pastatischanâs dehl sanehmis masak, nekâ peenahkas, un to buhtu eewehrojis tikai pehz laika, tad kaseerim gar to naw nekâda darischana un neusmanigajam pascham jazeesch saws zaudejums. Interesanti sinat, kâ likums uz šo leetu slatâs pretejâ gadijumâ?

Apnizis dsihwot.

Matisa eelâ 64-b, atrasts sawâ dsihwoklî palahrees Julijs Balwars. Balwars palaikam aiz dsihwes aprikuma gimenes nesaslanu. Ms. B. slimojis ari ar sirdi.

Darbâ Brauna kursahgetawâ L. Maskawas eelâ 146, wakar pehtschkâ nahwê miris Alfrēds Miltinsch, 50 g. wezs no M. Maskawas eelas 13. Noskaidrots, ka M. miris ar sirds trekumu.

Bernarda Schowa atbilde

b. Sakarâ ar izplatitâm baumam par to, it kâ dorba waldiba buhtu pee dahwajusi Bernardam Schowam paaugstinajumu uz augschnamu, Bernards Schows pats paskaidro, ka winam par schahdeem waldibas nodomeem nekas neesot sinams. Bet esot jau gan pats par sewi saprotams, ka tik eewehrojamam wihram kâ winam waldiba newareschot piedahwât neko neezigaku kâ herzoga titulu. Waj winsch peedahwato titulu peenemschot, tas aizkraischotees no tam, waj waldiba wareschot atrast winam kahdu augstmanigaku titulu par lordu Bernardu Schowu.

Anglijâ bezdarbneeku skaits atkal peeaudzis.

b. Kâ no Londonas sino, pehdejâ nedelâ bezdarbneeku skaits Anglijâ atkal peeaudzis. Paschreiz bezdarbneeku 1,940.000, t. i par 303.000 wairak kâ pag. gadâ schajâ laikâ.

Jhsâs siņas

— Jzglihtibas ministrija sanehmusi Londonas „A. and c. Black" firmas pasinojumu, ka par Baltijas walstim sastahda grahmatu. Firma luhdz peesuhtit winai kahdu raksturigu Latwijas glezni, kuras reprodukziju eeweetoschot minetâ izdewumâ.

— Julija beigâs Latwijâ eeradisees eewehrojamais zweedru zeno kauju weetu pehtneeks H. W. Jungs.

— Uz 11. starptautisko weterinaru kongresu, Londonâ no 4.—9. aug. izbrauks doz. W. Brenzens.

— Saeimas Ārdsneezibas - ruhpneezibas komisija Leepajâ eepasinusees ar jauno elektribas zentrali un atzinusi to par apmeerinoschi eekahrtotu.

— Zaur Rigu uz Maskawu aizbrauza Franzijas wehstneeks Maskawâ Erbets.

Ustraukums Jgaunijâ par muitas paaugstinaschanu Wahzijâ

Wakar notika ahrleetu ministrijâ apspreede. Spreests par to, kâ Jgaunijai reaget uz wahzu muitas paaugstinaschanu. SaimneezisKâs aprindâs warêja usskats, ka Wahzija peeschkirdama Somijai spezialas preekschrozibas pahrkahpusi Jgaunijas — Wahzijas tirdsneezibas lihgumu. Jsskan domas, ka gadijumâ, ja Wahzija nepeeschkirtu Jgaunijai tahdas pat preekschrozibas, tad igaunu-wahzu tirdsneezibas lihgums nedrihkstetu stahrees spêkâ.

Jgaunijas sukneeziba sino,

ka saunâ eewedmultâ uz gatu un dejam (55 selta santimi par kilo) un muitas paaugstinajums uz ehdameem taukeem (18 sant.) Jgaunijâ ar 17. juliju stahjuschees spêkâ. Bez tam sahkot ar schodeenu eewesta muita ari uz meescheem — 10 selta santimi par kilo — un uzeschu putraimeem un milteem — 20 santimi par kilo.

Jgaunijas eekschlietu un teesletu ministrs

parakstija rihkojumu, pehz kura teek nodoti teesai 18 komunisti, to starpâ ari schkeetamais gen. Unta slepkawa Pauls Baumans.

Waj Kosolu sagiftejuschi komunisti?

No Helsingforsas sino: Wijâ Somijâ leelu ustraukumu radijusi sina par Lapuas kustibas wad. Kosolas mihklaino un pehkschno saslimschanu. Zikstulê wisdaschadakâs baumas, pee kam daschi noteikti apgalwo, ka Kosolu saindejuschi komunisti.

Pehdejâs deenas Kosola kopâ ar wairakeem Lapuas delegazijas lozekkeem usturejees Helsingforsâ, kur tam bijuschas apspreedes ar waldibas pahrstahwjeem. Wisu laiku Kosola par sawu weselibas stahwokli naw suhdzejees. Pehtschni walar wakarâ tam palizees koti nelabi. Nekawejoschi isjaukti ahrsti, tas pee slimneeka usturejuschees wisu nakti.

Kosalas weseliba uzlabojas.

No Helsingforsas sino, ka Kosalas weselibas stahwoklis uzlabojees. Wina slimiba esot izskaidrojama ar gremoschanas organu nekahrtigu darbibu.

Harrijs Liedtke weesosees Wahzu tautas teatri.

No Berlines sino, ka starp Wahzu tautas teatra direktoru un direktoru Alfredu Fischeri noslehgts lihgums par Harrija Liedtkes weesoschanos Wahzu tautas teatri dezembra mehnesî Ojkara Uailda lugâ „Idealais wihrs."

Jauns torgpreds Polijâ.

No Maskawas sino, ka par SPRS torgpredu Polijâ eezelts S. Klimochins.

Peemineklis Pilsudskim.

Polu laikraksti sino, ka nahkoscho swehtdeen Posnanâ atklahs peemineklî marschalam Pilsudskim.

Jgaunijas ahrejâs tirdsneezibas bilanze

tekoschâ gada pirmos 5 mehnescheos, par spêhti muitas paaugstinaschanai, sneedz ne wisai eepreezinoschu ainu: schinis peezos mehneschos imports pahrsneedzis eksportu.

Italijas semestrihzê

tagad nonahwetos zilweku kopskaitu aprehkina jau uz apm. 5000.

Schausmigâs semestrihzes postâ Italijâ.

LTA. Româ, 24. julijâ. Semestrihzê Deenwidusitalijâ materialee zaudejumi buhs ne masaki par 2 miljardeem liru. Glabschanas darbu wiesmagai zeetuschâs weetâs apgruhtina tas, ka zaitsimes zeli semestrihzes joslâ nonahkuschi chaotiskâ stahwoklî. Uz schosejam un leelzeleem duadzâs weetâs raduschâs dzilas plaisas.

Musolini eezehlis senatoru Kremonesi par palidzibas darba waditaju ar plaischam pilnwaram.

Torwari noslepkawoschanas prahwa atlikta.

LTA. Helsinki, 24. julijâ. Wasas pilsehtas teesâ pirmdeen sahkusees polizista Torwari noslepkawoschanas prahwa. Wainigo schoferu Walwi apsuhdz newees slepkawibâ, bet ari brauschanâ ar automobili eereibuschâ stahwoklî un par pretoschanos polizijai. Pehz apsuhdzibas akta nolasischanas, prahwas tahlakâ isteesaschana atlikta uz 11. augustu. — Pee nopratinaschanas polizijâ Walwe paziņojis, ka neesot komunists un neesot ari nogalinajis Torwari aiz politiskeem motiweem. Starp wineem esot izcehlees strihds, kad Torwari leedzees samaksât par reibinoscheem dzehreneem un par brauzeenu. Winsch apgalwo, ka esot redzejis Torwari rokâ dunzi, kadehl izrahwis no kabatas rewolweru. Kâ schahweens gahzis waklâ, winsch nesinot.

Waj teesneschu eezelschana ir noslehpums?

Wakar Rigas apgabalteesâ, preekschsehdetaja Buhmana wadibâ notika teesneschu kopsapulze, kurâ izspreeda jautajumu par weena apgabalteesas lozekka un meerteesnescha eewehleschanu. Pehz sehdes muhsu lihdzstrahdneeks greezâs ar jautajumu pee apgabalteesas preekschsehdetaja kanzlejas sekretara — kahdi kandidati eewehleti wakantâs teesneschu weetâs. Sekretars atbild: „Ta konfidenziala leeta. Wispahrigi, es prezei neizsneedzu nekahdas sinas." Waj nebuhtu pareizaki, ka apgabalteesas preekschsehdetaja kanzleja izsneegtu prezei tekoschu informaziju, ko dara wisas walsts eestahdes? Tad sabeedriba buhtu informeta par teesas darbibu. Ms.

Dr. A. Berkholzu apbedija

treschdeen Meschа kapos. Tâ kâ nelaikis kâ behrnu ahrsts bijis koti eezeenits, winu izwadit bija salasijees leels pulks lauschu. Uz wina kapa tika nolikts daudz wainagu.

Atkal naudas peesawinatajs.

rk. Peenotawas ihpaschneeks Karlis Persons, Torgeles eelâ 10-12, sinojis kriminalpolizijai, ka nosudis wina peena izwadatajs Jazeps Skandels ar 670 ls eekasetteem no peena nonehmejeem. S. aizsween wilzinajees nodot rehkinus. Beidzot kad Persons uzstahjees lai norehkinas, S. aizbehdzis.

Sports

Latwija saudê Danijai Hamburgâ.

Starptautiskâ schacha turnirâ, nobeidzot eepreekschejâ spêhku kahrtâs eesahkstâs partijas. Danija uzwareja Somiju ar 2½:1½, Sweedrija — Rumaniju ar 3:1, Polija — Daniju ar 2½:1½, Ungarija — Franziju ar 3½:½, Leetawa — Daniju ar 3:1, Tschekoslowakija — Jslandi ar 4:0, Rumanija — Norwegiju ar 2½:1½, Saweenotâs Walstis — Holandi ar 2½:½, Spanija — Jslandi ar 3:1, Wahzija — Sweedriju ar 3:1.

18. spêhku kahrtâ Austrija weiza Saweenotâs Walstis ar 4:0, Danija — Latwiju ar 3:1, Tschekoslowakija — Poliju ar 2½:1½, bet Anglija ar Leetawu nospêhleja neizschkirti — 2:2.

Starptautiskâ aireschanas regate Leelupê.

Swehtdeen, 27. julijâ Leelupê pee Preedaines noritês leelâs starptautiskâs sazihkstes aireschanâ, kurâs nems dalibu daudzi sportisti no daschadâm walstim. Schoreiz publikas leetoschanâ nebuhs twaikonis, bet sehdweetas buhs eerihkotas upes krastâ no kurâm labi warês pahrredzet wisas sazensibas. Publiku no Preedaines pahrwedis uz sazihkschu weetu spezialos automobilos.

Sazihkschu sahkums plkst. 15.

Muhsu motozikliści braucz uz Kaunu.

Latwijas motoziklistu beedribas beedri Segals, Apscheneeks, Meerinsch, Bukaiņš, Broders un Treimans bodas no Rigas uz Kaunas motoziklistu kluba rihkotâm starptautiskâm sazihkstem. Bez tam wisi minetee sportisti, izņemot Meerinu, startês ari mehrka brauzeenâ Riga — Kauna, kura sahkses 26. julijâ.

Ls 500

katrs **var viegli nopelnit** lietderigi izlietojot savu brîvo laiku. Piedâvajumus lûdzu iesûtît š. av. kantorî zem P. P. № 2710.

Widusskolu absolwentu literaristi-publicistiskais konkurss

Muhsu balss

4. darbs. Autora pseidonims: Lolita

Jaunus darbus konkursam wehl peenem lihdz sch. g. 1. augustam

. . . Wakar es nejauschi starp daschadeem papireem atradu kahdu usnehmumu — es ar daschâm beedrenem, puskailas, papiroseem sobos, wihna glahsem rokâs. Pec nina no pirmâ pilsehtas skolas gada. Lauku pamatskolâ mehs bijâm „Zeribas pulzina" beedrenes un karstas pretalkoholiskâs kustibas peekritejas. Kadehl tahds luhsums?

Tadehl, ka muhsu agrakee paradumi nonahza pretrunâ ar tagadejo dsihwi, kas kleedza no wiseem eelu stuhreem kinobilschu walodâ.

Mehs palikâm weenas, bez wadona, bez dsihwa peemehra. Klases audzinatajs bij eerednis, kas godigi pelnija sawu maizi . . .

Warbuht daschi man jautâs: waj schahdi smeldzoscheem jautajumeem, ka radusees nepahrdzihwojumi bij kaitigi. Tee taischu eepasihstinaja ar dsihwes daudzpusibu un noweda pee labâ un launâ atzinas. Jaatbild: bij koti kaitigi. Atstahja daudz ruhgtuma pret dsihwi un neustizibas pret zilwekeem.

Weens no tragiskakajeem momenteem ir tas, kad jauneetis jewi sajuhtas weenu ar ahrkahrtigi smagu jautajumu nastu. Schos jautajumus winsch pat neprot formulet, bet tee operê, slahpê, wajaga zilweka, kas winus usminetu, kam waretu atwehrt sawu sirdi. Bet tahda naw.

Kahds jauneklis man stahstija sekoscho. Reiz sajutis tahdu weentulibu, dwehseles pahrpilnibu ar daschadâm degoschâm juhtam un pahrdzihwojumi bij kaitigi. Tee taischu eepasihstinaja ar dsihwes daudzpusibu un noweda pee labâ un launâ atzinas. Jaatbild: bij koti kaitigi. Atstahja daudz ruhgtuma pret dsihwi un neustizibas pret zilwekeem.

Weens no tragiskakajeem momenteem ir tas, kad jauneetis jewi sajuhtas weenu ar ahrkahrtigi smagu jautajumu nastu. Schos jautajumus winsch pat neprot formulet, bet tee operê, slahpê, wajaga zilweka, kas winus usminetu, kam waretu atwehrt sawu sirdi. Bet tahda naw.

Kahds jauneklis man stahstija sekoscho. Reiz sajutis tahdu weentulibu, dwehseles pahrpilnibu ar daschadâm degoschâm juhtam un pahrwarama wajadziba pehz zilweka, kam tos stahstit, noskaidrot, ar teem dalitees. Schahdâ dwehseles stahwoklî tas eegahjis pee sawas autoritates — skolas direktora. Bet laipnais paidagogs jaunekli naw sapratis. Winsch domajis, ka skolenam klahjas materialâ sinâ gruhti, un apsolijis winam nahkoschajâ pusgadâ stipendiju. „Besgala kauna, wilschanâs un meentulibas sahpês es izgahjis raudaju, kâ behrns," stahsta jauneklis.

Daschreiz skolâs parahdas skolenu schurnali. Jznahk daschi numuri, tad atkal likwidejas. Kadehl? Lihdzstrahdneeku truhkums? Mehdz sazit, ka jaunibâ katrs zilweks esot dzejneeks. Es tam peekrihtu. Tâ tad sche waina naw meklejama. Tâ ir zitur, un proti, schurnala redakzijâ. Parasti schinis redakzijâs eeeet ari kahds paidagogs, lai ar sawu eespaidu panahitu schurnalâ „weselîgu garu". Ar to domata naiwitate, juhsmoschana par dabu.

Bet ar to teek izdarita leela kluhda. Lai mani nepahrprastu, japeesihmê, ka es prinzipâ neesmu preti, ja skolenu schurnalu redakzijâs eeeet ari skolotaji. Pamatskolâ bez tam nemaz newar istikt, un ari widusskolâs latweeschu walodas skolotajs war dot wehrtigus padomus. Bet wina autoritate nedrihkst peeschkirt schurnalam weenu finamu noskanu, kâ sekas ir — skolenu attureschanâs no darbu eesuhtischanas.

Widusskolena interesês wairs naw taurinu un putninu apraksti schana, to winsch ir darijis pamatskolâ. Widusskolâ winsch sahk wehrot wehrtet un meklet sawas atteezibas ar dsihwi. Wina skatz lausch schauro apwahrkini, winsch trauz ar sawu jaunibas spêku, daschreiz par nepahrdomati ahtri.

Paidagoga usdewums nu buhtu schai gaitai dot positiwu wirseenu, ne mehginot winu pawisam apturet. Daudzajam zelam newar preti stahtees — tas raditu tikai katastrofas. Nedrihkst sazit: „Kas jums, jaunekli par daku gar paisules usskatu — luhk daba, behrna peenahkuma izjuhta pret wezakeem — tâ juhsu mahkslas mihla."

Ja nu jaunee literati-skolneeki mehgina paklausit schim padomam, tad tomehr tâ winu newar istikt sawu dwehseli un grimst pesimismâ. Jaunatnes literatura ir pesimistiska — un tâ naw positiwa parahdiba.

Jauneklis, kas sehro pehz sawâm „suduschajâm" laimes deenam, ir jau garigi wezs. Jaunatne ir dsihwibas spêka pilna — dodeet winai tikai gaisu, lai tâ war dsihwot! Bet winai ir gruhti weidotees schinî atmosferâ.

Reiz kahds klases beedrs, rebsedams manas lapas Ibsenu, aizrahdija, ka tagad tahdâm leetam neesot laika. Daudz laika jeedzot leelâ seemeeneeka nopeetnajâm dramam, paskatot „kulturai pakal". Es sawu beedri pasinu, kâ dsiļaku satwaru meklejaju mahkslâ un sinatnê, tadehl domaju, ka winsch joko. Bet ne — tâ nebij frase, ne nepahrdomata woegla prahtiba. Tâ bij ruhgta ironija par schi laika pateesibu, ko winsch pats bij pahrdzihwojis.

Lai sekotu tagadejam laikam un dsihwot, tad pateesi naw laika sawas dwehseles iskopschanai. Pehz kâs nekur neprasa, pehz kâs sabiedriba zilweku maz wehrtê. Wajadzîga reklama, wajadzîgs skaļums. Naw wairs pateesi weselîga gara muhsu mahkslas nosarês. Muhsu gara milzis Rainis no mums jau ir prom. Veekas, ka buhtu aplukojis Skalbe, nogrimsees Akuraters, un wairs sajuhtam tikai klusas wehstures no kahdreizejâ leelo ideju un zihnu laikmeta. Un leekas, ka ari jauneeschi palikku wezi, kamehr nemaz wehl naw jauni bijuschi. Paisauli ir eekarojuschi weikalneeki un norupanti — mums naw telpas. Usnehmumi, pactijas un klikes muhs jauz sawâ kalpibâ — mums naw laika. Un tomehr — mehs eesim! Laiks wisu drupâs un putekkos mala — Mehs zelsim no gala!

Rigas juhrmalas dsihwe

Ko saka attahkakee juhrmalneeki par Juhrmalas palihdsibas un labeerihzibas beedribu.

Sarunâs ar Dubultu — Melluschu — Asaru rajona eedsihwotajeem, pehdejee issala leelu neapmeerinatibu ar Rigas juhrmalas palihdsibas un labeerihzibas beedribas rihzibu un winas rihkoteem „Juhras swehtteem".

Leekotees, ka schi beedriba pastahwot tikai lahdu atsewischku personu waj grupu un lahdu sinamu juhrmalas rajonu labeerihzibai.

Rajonos, kur beedribas wadoscho personu wasarnizas, kas jau paschi par sewi nostahditi labak par pahrejo juhrmalu, beedriba ruhpejotees un gahdajot wehl daschadas ehrtibas un labeerihzibas. Turpretim attahkakos juhrmalas rajonos, kas wiswairak prasot labeerihzibas, isskaia dezî beedriba esot noweetojusi tikai pahris solus, kuri weens no otra neesot pat saredsami.

Ari par beedribas rihkoteem „Juhras swehtteem" jadsird daudz asu wahrdu.

Leekotees, ka swehtku rihkotajeem juhrmala esot tikai no Buldureem lihdz Majoreem.

Zitus gadus auto korso brauzeeni esot braukuschi wismaz lihdz Jaundubulteem. Schogad turpretim tikai lihdz Majoreem. Welti isgaidijuschees uz korso brauzeenu pat lihdz wehlai pehzpusdeenai un dabujuschi sinat, ka brauzeens braukajis wairakas reises tikai starp Majoreem un Buldureem, daudzi attahkakee juhrmalneeki saschutuschi aisgahjuschi mahjas un swehtkos nepeedalijuschees.

Par behrneem nelihdzejusi ne luhgschanâs, nedz raudaschana — daudzi ari tos uz behrnu swehtteem naw laiduschi. Notikuši starp wezakeem un behrneem par „atpirkschanâs no behrnu swehtku wisitem".

Tikai neleela daka sinkahrigo no atahkakeem rajoneem eeraduschees swehtkos, bet ari tee pehz eespehjas zentuschees turetees no swehtku dalibas tahlak.

Dubultu — Melluschu — Asaru rajona wasarneeki, kuri pa leelakai dakai sastahw no widusschkiru inteligenges, atrod, ka Rigas juhrmalas palihdsibas un labeerihzibas beedribai, ja wina par lahdu gribot sauktees, buhtu laut zik jaeewehro ari attahkakas juhrmalas, winas eedsihwotaju un wasarneeku intereses, jo ari wini deesgan esot sawu artawu beedribai seedojuschi. —ns.

Juhrmalneekeem aisleegts peldet aiz treschâ sehkla.

m. Pehdejâ laikâ Rigas juhrmalas pilsehtas waldê eenahkuschas wairakas sûdzibas no peldkabinu turetajeem, ka pilsoni beeschi ween, peldaiz treschâ juhras sehkla, sasneedzot pat zeturto, kamdehl beeschi nahkot preekschâ nelaimes gadijumi, lai to notwehrstu luhdz izdot saistoschus noteikumus, ar kuzeem buhtu aisleegts peldetees aiz treschâ sehkla. Luhgums nemts wehrâ un Juhrmalas pilsehtas waide nodrukajuši pat spezialus plakatus, kurus isliks redzamâs weetâs: „Stingri aisleegts peldet aiz 3. sehkla. Schi noteikuma pahrkahpeji tiks saukti pee atbildibas. Pilsoni, neejet uhdeni sakarsuschi! Rigas Juhrmalas pilsehtas walde."

Jaunee mahkslineeki Rigas juhrmalâ.

m. Pehdejâs deenâs juhrmalas krastâ pee Majoreem un Dsintareem sahkuschi parahditees wairaki Mahkslas akademijas audzekni, kuri tur izdara praktiskos darbus, sihmejot saules reetu juhrâ un peldzihwi.

Ahrsemneeki jau sahk atstaht juhrmalu.

m. Neskatotees uz to ka pehdejâs deenâs katrâ eezirknî peerakstâs ap 40 wasarneeku, daka ahrsemneeku jau atstahj muhsu juhrmalu, lai dotos uz „silitalâm" semem, teem nepatihk tumschee wakari un leetainâs deenas.

Zilweks, kuru apskausch daudzi...

m. Kâ no polizijas kronikas redzams, polizijai waj ik deenas nahkas sastahdit wairakus protokolus pret pahrati „sinkahrigeem" kungeem, kuri damu peldstundâs eerodas krastâ, lai papreezatos par weenu otru slaidu figuru un pee izdewibas to padaritu nemirstigu. Paschâ krastmalâ, tomehr ir weens kungs, kuru koti daudzi apsilausch — tas ir bozmanis, kas deschurê pee glabschanas laiwas.

Uz Buldures tilta aisleegts autobuseem mainitees.

m. A.-S. Laibus, kura ustura autobusu satiksmi ar Rigas juhrmalu, izdewusi saweem schofereem jaunu rihkojumu, ar kuru teem aisleegts uz Buldures tilta mainitees, jo tilts ir tik schaurs ka pat pee wisleelakâs apdomibas isnahk sadursmes.

Neklausa polizijas.

bw. Sastahdits protokols pret Wili Dreimani no Slokas, L. Krasta eelas 12-a, par peedzerschanos un trokschnoschanu uz eelas un nepaklausibu polizijai.

Noslihkusi sirmgalwe.

bw. Pagahjuscho treschdeen atrasta Leelupê Melluschos 1/4 klm. attahlu no Bites mahjam uz Dubultu pusi, lahda nepasihstama weza seeweete. Turpat uz krasta atrasts ari koka speeklis, domajams, noslihkuschâs seeweetes. — Dokumenti naw atrasti. Izdarot izsinu noskaidrojas, ka noslihkuschâ ir Lawise Gedrowiz, 74 g. weza, dsihw. Melluschos Schubites eelâ 18. Zik sinams, liktenigo soli spehrusi aiz dsihwes apnikuma. Lihkis nogahdats Rigâ pilsehtas morgâ.

Suni bez izraudzibas.

bw. Par sunu neizraudzischanu un izlaischanu uz eelas bez uzpurneem, sauz pee atbildibas Franzi Kaufeldu no Kemereem, Raina eelas 15 un Olgu Stehrs no Kemereem, Raina eelâ 188.

Tirgojas ar siwim bez atlaujas.

bw. Polizija peenahkusi Jekabu Kaukis, dsihw. Slokas pag. Lapmeschzeemâ tirgojotees ar siwim bez atlaujas resp. tirdzneezibas sihmes. K. sauz pee atbildibas.

Atstahts motozikleta.

bw. Uz Rigas — Juhrmalas schosejas 13. klm. Babites pag. robeschâs atrasts motozikleta ar blakus wahgi Nr. 34, B. S. A.

Motozikletam saluhzis blakus wahga ritenis, salozîti dubku aizsargi, kahpschli un bremze. Zeetuschee naw atrasti notikuma weetâ. Zik domajams, motozikleta brauzis no Juhrmalas uz Rigu.

Suns sakodis behrnu.

bw. Lidijas Zanders, dsihw. Bulduros, Leelajâ prosp. 133, peederoschais wilku sugas suns sakodis Ernas Poserns 2 masgadejus behrnus, Helmutu 5 g. w. un Wolfgangu 10 g. w.

Pret sunu ihpaschneezi sastahdits protokols saukschanai pee atbildibas.

Usbruzis ar kurpneeka nasi.

bw. Ombroschlo, dsihw. Kemeros, Juhras eelâ 14, dzehrumâ usbruzis Jazepam Japinam, dsihw. Kemeros, Raina eelâ 12, un draudejis to nodurt ar kurpneeka nasi. Pret usbruzeju sastahdits protokols.

Guk uz eelas

bw. Roberts Pikis, dsihw. Slokâ, Lauku eelâ grunts 778, peedzehrees un lizees uz Juhras eelas Slokâ pagiras izgulet. Par schahdas — gulas weetas izraudzischanu Piki sauz pee atbildibas.

Brauz ar pagahjuschâ gada numuru.

bw. Aleksanders Ledinsch no Slokas pag. Lapmeschzeema, peekerts brauzot ar welosipedu, bez atteezigâs atlaujas un ar 1929. gada numuru.

Par likuma neeewehroschanu sauz pee atbildibas.

Kemeru sehrawotu darbineeku balle 26. jul.

Peedalas: R. Iwanowskaja, B. Kuse, Alb. Behrsinsch, R. Behrsinsch (operdzeedatajs) un Peedala: R. Iwanowskaja, B. Kuse, Alb. Behrsinsch, R. Behrsinsch (operdzeedatajas) un A. Dikmanis. Pehz konzerta — deja.

Juhrmalas saulê.

Anekdotes

Palihgs.

„Tu jau isskatees pawisam noschehlojams, kas tad nu notizis?"

„Es negulu neweenu nakti, schodeen weens weksels eet prosestâ."

„Pee welna, kamdehl tad tu man to neteizi agrak?"

„Waj tad tu man wari izgahdât naudu?"

„Ne, naudu nu gan ne, bet meega lihdzekli."

Simptoms.

Winsch: „Wai sahrti waigi ir weselibas pasihmes?"

Wina: „Nu, protams!"

Winsch: „Tad jau juhs, jaunkundz, uz weena waiga esseet weselaka, nekâ uz otra."

Sina par Rikowa atkahpschanos pahragra?

Wakar Rigâ ahrsemju laikrakstu korespondentu starpâ runaja, ka Letas sneegtâ sina par Rikowa atkahpschanos no SPRS tautas komisaru padomes preekschsehdetaja amata esot pahragra. Neweena zita telegrafa agentura tamlihdzigu sinu naw sneegusi. Ari no Maskawas nekahdi paskaidrojumi schai leetâ naw sanemti.

Swarigas pahrmainas Sibirijas pahrwaldê.

LTA. Berlinê, 24. julijâ. No Maskawas sino, ka padomju waldiba nodomajusi izdarit swarigas pahrmainas Sibirijas pahrwaldê. Kamehr lihdzschim wisa Sibirija, atskaitot weenigi galejos austrumus, ir administratiwâ sinâ weens gabals, turpmak paredzets to sadalit trijâs datâs: Reetumsibirijâ, Austrumsibirijâ un Tahlo Austrumu apgabalâ.

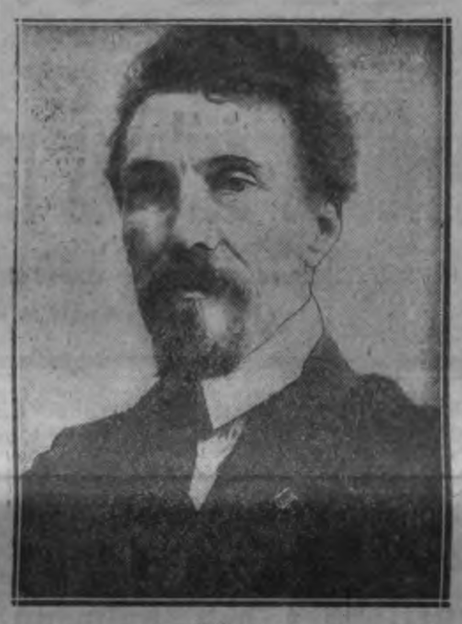

Rikows,
SPRS tautas komisaru padomes preekschsehdetajs.

Apteekneeks „apschauda" pasascheeru wilzeenu

z. Wakar notizis reti pahrdroschs huliganu usbrukums pasascheeru wilzeenam Nr. 3.

Leelaka huliganu banda starp Puikeles un Osolu stazijam, apm. 43 klm. no Walmeeras, kur wilzeena stiga eet zauri augstam pakalnam, apmehtajuschi wilzeenu akmeneem. Uz kalna stahwejuschas 8 personas, no tàm wairakas seeweetes. Kad wilzeens brauzis garàm, wihreeschi sakuschi uz wilzeenu sweest akmenus. Wilzeenam izsisti wairaki logi. Wilzeena pawadoni ar automatisko bremschu palihdsibu wilzeenu uz weetas apstahdinajuschi un usfahkuschi huliganu gubstischanu. Gubstischanâ wisleelako energiju peerahdijuschi wezakais konduktors Michailows ar dascheem jaunakeem konduktoreem. Huliganu wasajajeem izdewâs diwus notwert. Tee izrahdijâs par Puikeles apteekneeku Neibergu un Puikeles stazijas komerzagenta strahdneeku Timermani. Aisturetos huliganus nodewa polizijas rihzibâ. Pahrejos usbruzejus wilzeenam meklê. Usbrukumâ zeetis ari konduktors Nadinsch.

Wilzeens-behglis Kalpaka postenî.

z. Wakar preekschpusdeenâ Kalpaka postenî uz reserwes zela stahwoschee diwi pasascheeru wilzeena sastahwi nenoskaidrotu eemeslu dehl sahkuschi ripot no neleela uskalna uz leju. Ripojoschee wagoni usrahsuschees wirsû tuwumâ uz sleedem stahwoscham pretschu wilzeenam. Sadurzmes brihdî strahdneeks Lasda gruhti eewainots.

Brauz bez dokumenteem no Igaunijas.

z. Walkas stazijâ wakar Reweles wilzeenâ polizijai izdarot dokumentu kontroli, aizturets Igaunijas pawalstneeze Marija Keska, kurai naw bijuschi kahrtibâ dokumenti. Tàpat aizstureta kahdâ zitâ wilzeenâ Elisabete Kosmak.

Komunisti sawus agentus suhta zaur Latwiju

f. Apzeetinatee komunistu agenti, no kureem weens usdodas par Arnoldu Kreizbergu un saka ka esot no Rigas, otrs — Anna Daudes ir latweete un pehz winas nostahsteem no Salgales pagasta, bet treschais aisturetais ir Lemeschonoks no Upmuischas pagasta. Winu bij agenti izraudzijuschi kà zelwedi pa Latwiju.

Pee aisturetee atrastas internazionalâs instrukzijas, 7 neizpilditas Latwijas pases ar peerakstischanâs sihmogeem. Tàpat pee aisturetee atrasti wiltoti polizijas eezirkna sihmogi un triju Rigas fotografu sihmogi, kas nepeezeeschami gihmetnu kreisâ pusê, pirms tàs eelihmeschanas pasê.

Tà kà julija pehdejâ pusê noteek otrais starptautiskais proletareeschu behrnu kongress Hallê, kuru sasauz komunistiskâs jaunatnes internazionale, tad schonedel wisâs walstis usdots agenteem darbotees jo rosigi, peegreeschot sewischku wehribu laukeem. Schini sakaribâ ari saprotama komunistu agentu suhtischana pahri robeschai, lai teesmuzinatu jaunatni, organizetu demonstrazijas, izkrejoschus mihtinus u. t. t. Pee aisturetee atrasts ap Ls 8000 naudâ, kas bijis teem izsneegts.

Kas jauns universitatê

Aspiranti sahk peeteikties rosigak.

n. Pirmâs nedelâs aspirantu peeteikschanâs universitates sekretariatâ bij deesgan gausa. Zaurmehrâ eesneedza tikai 8.—10. luhgumrakstus deenâ.

Schonedel notwehrojama leelaka rosiba universitatê. Tà, wakar eesneegti 42 luhgumraksti.

Kopejais eesneegto peeteikumu skaits patlaban pahrsneedz 800. Tomehr, spreeschot pehz eepreekschejo gadu peedzihwojumeem, kuri leezinajuschi, ka galwenais luhgumrakstu peepluhdums gaidams teeschi pehd. deenâs, jadomà, ka ari schogad peeteikuschos aspirantu skaits tahlu pahrsneegs brihwo weetu skaitu universitatê.

Lihdz schim galwenokahrt peeteizas lauzineeki.

Kas brauks uz Z. J. E. kongresu.

g. Augustâ Briselê sanahk starptautiskâs studentu konfederazjas (Z. J. E.) kongress, kurâ kà Latwijas delegati peedalisees Edgars Rempe (kursch ir ari Z. J. E. wizepresidents) un studentu padomes ahrleetu biroja preekschsehdetajs O. Rihteris.

Kongresa laikâ notiks ari Baltijas walstu studentu ekskursija uz Wakareiropu. Tuwakas sinas par scho brauzeenu sneedz studentu padomes birojâ.

Kad atbrauks leetawju studenti?

n. Sch. g. pawasari pee L. U. lauksaimneezibas fakultates studejoscho beedribas bij peeteikuschees weesos Leetawas lauksaimneezibas akademijas (Dotnuwâ) studenti, bet, sakarâ ar Witauta swehtkeem, brauzeens tika atlikts uz rudeni. Leetawju komilitonu eeraschanâs buhs kà pretwisite muhsu studentu — agronomu apzeemojumam sch. g. februari Dotnuwâ un Kaunâ.

Reisê ar Dotnuwas akademijas studenteem Rigâ eeradzees ari Kaunas universitates studentu padomes delegazija un Leetawas lauksaimneezibas kameras pahrstahwji.

Weesus usnems L. U. lauksaimneezibas fakultates studejoscho beedriba.

Winu eeraschanâs sagaidama augusta beigâs. No sch. g. 8.—10. augustam muhsu studenti — agronomi izbrauz uz Terbatu zeemâ pee igaunu komilitoneem.

Knaseene Ksenija schkiras

Protams, ne arween schkirschanâs prahwâs pamateemesls ir kokteils. Wihri un seewas prasa schkirschanos wisadu eespehjamu un neeespehjamu eemeslu dehl. Starp zitu, ari aiz tihri eedzimtas teekmes uz schkirschanos.

Pehdejai kategorijai japeeskaita ari kreewu knaseenes Ksenijas schkirschanâs prahwa. Schinîs deenâs Parises teesâ schkihra leelknaza Georga meitu Kseniju no winas wihra miljonara Wiljama Leda, ar kuru wina dzihwoja laulibâ kopsch 1921. gada. Prahwas gaitâ noskaidrojâs, ka ari knaseenes mahte, greeku knaseene Martja schkihrusees no sawa pirmà wihra.

„Komplizetas gimenes atteezibas," peesihmeja domigi teesnesis.

Wisas schkirschanâs prahwas motiwê waj nu ar pateesu, waj izdomatu laulibas pahrkahpschanu. Gadas arî kahdreiz zitadi motiwi.

Atkal kahda prahwa. Diwi leezineeki — Boano kungs un kundze, kuri nejauschi pawadijuschi nakti tani pat weesnizâ, kur apsuhdzetais wihrs Dr. Odino. Boano redzejuschi nakti, ka Dr. Odino eewedis sawâ istabâ kahdu aizplihwurotu, bet stipri nosminkejuschos damu, kura aizgahjusi tikai rihtâ. Wini apgalwo pat, ka redzejuschi mineto damu istabas durwîs weenâ krekliná. Apwainotâ seewa spihtigi kluzê, totees lauj waļu sawàm dusmam seewas mahte, kura, azimredzot, peeradusi komandet. Leezineekeem leekas par warem gribas Dr. Odino atbrihwot no nikuâs seewas mahtes. Tahdâs pat domâs leekas ari teesnesis, jo, neraugotees uz wihra leegschanos, winsch tomehr laulibu pasludina par schkirtu.

Tas wiss jau sen buhtu aizmirsts, ja tagad Boano kungs un kundze netiktu no jauna saukti pee atbildibas par nepareizas leezibas doschanu. Ari Dr. Odino figurê atkal teesâ, tikai schoreiz kà suhdzetajs. Schinî prahwâ ahtri noskaidrojâs, ka mineto nakti wihrs naw nemaz pawadijis weesnizâ, bet kahdâ mahjâ pee pasinam. To apleezinaja wairaki leezineeki. Beidzot kà leezineeze usstahjâs ari weesnizas kaseere, kura apleezinaja, ka Boano kungi minetâ wakarâ weesnizâ uzweduschees wisai dihwaini. Beidzot noskaidrojâs, ka Boano laulatais pahris uznehmees toreiz detektiwu lomu, Dr. Odino kundzes usdewumâ par eewehrojamu honoraru atrast schkirschanâs eemeslus un peerahdijumus.

Pee gadeem uz gultas guloscheem Krimuldas sanatorijâ

Ir slimibas, kuru ahrsteschanai wajadzigs ilgus gadus pawadit uz gultas. Un ne tikai uz gultas, bet wahrda pilnâ nozihmê uz zitu maisa buht peesietam. Pee schîs ahrsteschanas panehmeena peeskaitama kaulu tuberkuloze, kura zewischki attihstijusees pehzkara gados, gan pee behrneem, gan peeauguscheem.

Slimiba attihstas kaulu lozitawâs — pehdâs, zelakaula, gurnschas, muguskaula, kakla un roku lozitawâs, radot kaula puhschanu lihdz beidzot rodas strutojumi un lozekla galigs sabrukums. Agrakos gados scho slimibu pee mums tik pat kà nepasina. Ahrsti neprata ahrstet. Spehjigakee, slimneekus suhtija uz Schweizi-Dawosu, ko dara wehl schobaltdeenu, bet masturigakee bija speesti padotees liktenim. Beidzamos gados ari muhsu ahrsteezibas eestahdes slimneeku skaitam peeaugot, peegreezuschas nopeetnaku, bet tomehr wehl nepeeteekoschu wehribu, smagâs slimibas apkaroschanai.

Kà weena no schahdàm spezialàm dzeedneezibas eestahdem ir Krimuldas sanatorija, kuru ustur Latwijas Sarkanais krusts ar pahri par 150 gultam. Wehl otra lihdziga sanatorija ir Asaros un pilsehtas behrnu slimniza ar sewischku nodaku. Kopejo slimneeku skaitu Latwijâ rehkino tuwu pee tuhkstots zilweku, bet schis eestahdes newar wisus uznemt. Ahrsteschanâ atrodas tikai ap 400.

Scho rindinu rakstitajam bijusi izdewiba eepazihtees ar scho ilgstoscho slimibu un winas ahrsteschanu, jo kahds no gimenes lozekleem jau wairakus gadus ahrstejas Krimuldas sanatorijâ. Pehdejâ ir weena no plaschakàm un labakàm ahrstneezibas eestahdem Latwijâ. Sanatorija atrodas wirs teikmaineem Gaujas lihtscheem skaistajâ Krimuldas muischâ,agrakâ knaseenes Lihwens residenzê.

Mazuwa pils ehka, pehz winas peeschkirschanas Sarkanam krustam, ar wezmodigo eedalijumu, sanatorijai bija masak peemehrota. Tomehr weseligais klimats un zitu peemehrotaku ehku truhkums, peespeeda pili pahrweidot un pahrbuhwet. Kad wairakus gadus atpakal pirmo reizi bija izdewiba apmeklet scho sanatoriju, winâ ahrstejâs tikai nepilni 50 zilweki. Tagad schis skaits wairak kà trihskahrtojees. Pils ehkai raduschâs peebuhwes galos, usbuhwets otrs stahws un izbuhwe wehl turpinas.

Kà gan norit slimibas ahrsteschana? Daudzeem tas nenahk pat prahtâ. Weenkahrschee garamgahjeji, kahdu Krimuldai, kà jaukakam Latwijas stuhritim netruhkst, ar leelu sinkahribu nowehro melni-bruhnos „negerus". Suhk saule un gaiss ir galwenais ahrsts.

Slimiba prasa saules siltumu. Un tas Krimuldas kolonijâ ir peeteekoschi. Jau no agra rihta slimneekus no pils izwed pagalmâ, kur koku aizwehjâ eerihkots apsautoschanâs pawiljons. Augu deenu slimneeki kaili pawada laukâ silteem saules stareem karsejot wahrgos lozekkus.

Saules stari tik spehzigi, ka nerunajot par uhdens duschas peepalihdzibu wisihjakâ laikâ meesa eedeg. Sanatorijâ ir tuwu pee simts behrnu, pahrejee peeauguschee. Wasarâ leelakâ daka ari naktis pawada ahrâ gaisâ — pawiljonâ, tahdejadi wisu laiku atrodas swaigâ gaisâ. Naw patihkami augu deenu pawadit sem tweizejoscheem saules stareem, pee tam wehl buht saistitam ar sprahdsem pee gultas. Bet ahrsteschana prasa pilnigu meeru. Kaut gan gadeem ilgi japawada schahdâ stahwokli, slimneeki par sawu likteni daudz nesuhdzas. Un ko lihdz suhdzeschanâs, neweens tur newar lihdzet. Tew jagul un mihkstî jakot „japazeeschas". Buht schahdâ stahwoklî sapratis tikai tas, kursch pats bijis spreests ilgaku laiku pawadit uz gultas waj ilgaku laiku bijis nowehrotaja lomâ.

Slimneeku stahwokli gan zenschas wisadi uzlabot, tomehr weenmuligâ dzihwe pat wisruhditako zilweku nowed lihdz apnikumam. Neti gadâs peedzihwot kahdu patihkamaku brihtinu. Tahdi ir kad atbrauz peederigee, waj ari kahds mahkslineeks no Rigas. Bet tahdus sanatorijâ war redzet gadâ weenu waj diwas reises. Muhzu mahkslineeki atrod laiku wasaras brihwlaiku pawadit juhrmalâ waj zitur. Lihdz skaistai Widzemes Schweizei par tahlu. Zik daudz mihku paldees juhs mahkslineeku kungi un damas sanemtu no slimajeem par daschàm stundinam, kuras pawaditu pee slimneekeem. Winz zeena juhs, bet newar tikt lihdz skatuwei. Starp skatuwi un gultu ir leela plaisa. Juhju wahrdus zeetejs ar labpatiku atzerejees ilgus gadus.

Nemeet peemehru no Kristapa Lindes, kursch gan reti, bet tomehr eerodas. Sewischki mazee dr[illegible] weenu man apjautajas, ko dara „balto 6 onkulis", kad atkal brauks pee mums un [illegible] pasazinu „Puhti wehjin, mani tu n[illegible]puhtisi". Brauzeet uz Krimuldu, daudz pukstoschâs sirdis Jums teiks dzikako pateizibu, neleekuloties aplausus.

Otrs preeks slimneekeem ir weesi — tuwineeki. Izjâs stundas ko pawada kopâ ar slimneekeem paeet ahtri.

Sanatorijâ zenschas „ecturet" stingru reschimu. Pehdejâ laikâ warbuht pat par stingru. Agrak slimos apmekletaji wareja apzeemot ik deenas. Tagad, nesinu kahda eemesla dehl grib eerobeschot ar 2 reisem nedeldâ. Schahds jauneewedums saruhgtinajis slimos, jo weesi ir tikai weenigais preeks un aizmirschanâs no ikdeenischkas weenmuligas.

Neskatotees uz to ka sanatorija darbojas nedaudz gadus wina izwehrtusees par swarigu dzeedneezibas eestahdi — ar sawàm labàm izpaschibam. Ir ari kaunumi, bet kur gan tahdu naw. J. A—ts.

Akteeris Linde
eepreezina masos slimneekus Krimuldas sanatorijâ pasakas stahstidams.

Mûsu mîļais draugs Veletia's komiltons

Zbigniew Jarocynsky

miris traģiskā nāvē Karpatos

Talavijas Konvents

Mebeles

Uf nomaksu lihdſ 20 mehneſcheem bez % peeſkait.

P. ALPERS

Kr. Barona eelâ 50.
Terbatas „ 30.
Timoteju „ 1.

Tahlrunî: 31997, 28251, 31735

18 ošola puleeretas gulamistabu eekahrtas

25 eddamistabu eekahrtas

16 ſables garnituras

Dſelſs gultos ar matratscheem, kâ arî ar ſeetu, teeſchi no fabrikas, par paſeminatâm zenam.

Pateizotees leelai mebeļu iſwehlei, Juhs eeguhſeet no ſauſa, iſturiga materiala, kâ arî par lehtâm zenam. Pirms pehrkat zitur, lûhdſu pahrleezinajatees manos augſchminetos weikalos.

Laipni lûhdſam eewehrot pareiſu adreſi

P. Alpers

120 gab. diwani: paneļu un turku, wiſſjaunakee turku un Perſijas muſturi. Par poſteri teek raſtiſki garantets, ka pildîti tikai ar jubras ſahli

Skapji, kumodes, krehſli, galdi, trimo, etaſcheras u. t. t.

Wareet apſkat. augſchminetos weikalos

Walsts Wiſchku mahſturibas ſtolas ferma
pahrdos wairakſolischanâ
ſch. g. 28. julijâ plkſt. 10 deenâ
augku dahrſa raſchu
Eemakſajama droſchibas nauda Ls 300.—. Tuwakas ſinas iſſneedſ fermas kantori. L. 2614.

Motorburenieks
ar 96 HP dizelmotoru pârdodams. Bûvets 1920. g. KRUP fabrikâ. Garums: 30,20 m. Platums: 6,79 m. Dziļums: 2,22 m. Tērauda korpuss, nolaižamie mastî, sekli peldoš. Tûvâkas ziņas: Zvejniecibas birojâ, Rigâ, Baznicas ielâ Nr. 4a, dz. 18. no 9—15.

Rigâ, Valdemara ielâ 2

Augstakâs Tirdzniecibas Izglîtibas Veicinašanas B-bas

RIGAS KOMERCINSTITUTS

(8. pastâvešanas gads)

Lûgumrakstus konsularâ nod. ar nozarojumu **dragomaņiem** un **tirdzniecibas** nod. ar nozarojumu **komunaldarbiniekiem** pieņem **julijâ**

otrdienâs un piektdienâs

sekretar. no plkst. 6—7 vak. **Valdemara ielâ 2. Bez pârbaudijumiem** uzņem vidusskolu beigušos. Pielaiž brîvklausitajus. Tuvakas ziņas sekretariatâ. Uzņemšanas noteikumus izsûta ari pa pastu.

A. T. I. V. Biedriba.

Sevišķi rets gadijums!

Nupat pienâcis

Luksus-Limuzins

Graham-Paige 8 cil. 125 PS.

ar specialkaroseriju „LE BARON" un tiek pârdots par reti izdevigu cenu un uz viegliem maksašanas noteikumiem.

Autozalons **E. Daniels** RIGĀ,

Elizabetes ielâ 53, tālr. 33776 un 32017.

Rigas Pilſehtas Buhwwalde
iſdod
kanaliſazijas darbus

5. ſchihdu pamatiſkolâ, Lahtſchplehſcha eelâ Nr. 141. Maksas aprehkini eeſneedſami buhwwaldê, L. Dehninu eelâ Nr. 5, iſt. 77, 28. julijâ 1930. g. lihdſ plkſt. 12 deenâ.

Tuwakas ſinas un maksas aprehkinus iſſneedſ turpat, iſtabâ 23 no plkſt. 12—1 deenâ.

Buhwwaldê, 24. julijâ 1930. g.

Pahrdod

Fineerus
oſcha, oſola un behrſa, lihmetus un neilhnetus peedahwâ
Jaſeps Behrſinſch
Eeſchrigâ Uddenswada eelâ Nr. 3, ſtarp Grehzineeku un Peldu eelam, tahlr. 21858

Mebeļu greſnuma lihſtes
greeſtas, ſreſetas un pehrſli

Fineeri lehtee
ſeenu apſiſchanai un teatra dekorazijam 4x5 pehdas par Ls 1. gabalâ 4×5 pehdas 4 milimetri beeſi ſeenu apſiſchanai un pakkaſtu taiſiſchanai par Ls 1.60 gab.

Krehſlu ſehdekli
eelâ iſwehlê

Fineeru atgreeſumi
ſkolneeku rokdarbeem manufakturu uſtihſchanai, pakkaſtu taiſiſchanai un zit. wajadſibam par 6, 8, 10, 16, 20, 24 ſant gabalâ

Radioaparateem
fineeri wizados beeſumos

Autobuſu jumteem un ſporta laiwinam fineerus l. labuma peedahw. p. augſch. adr.

Kino „Radio"
No 21. julija ſch. g.

Orlows

Drama 9 dakâs. Galw. lomâs: **Jwans Petrowitſchs, Wiwiana Gibſon, Ewi Ewa, Georgs Aleksanders, Anſis Junkermans**

Leelpilſehtas dſihwes reibonî

Filma 8 dakâs.

Galw. lomâs: **Dſchoana Krawford** un **Owens Murs.**

Eeejas zenas no 30 ſant. ſahkot.

Kino teatris „Rennesans" Agenſkalnâ. L. Rometnu eelâ Nr. 44.
No peektd. 25 lihdſ pirmd. 28 julijam
1. „Seeweete beſdibena malâ"
Mihlas un zeeſchanu drama 12 dakâs ar **Elgu Brink, Liwio Pawanelli** un **Gusta Wiſtuz** peedalîſchanos
2. „Jautra nahwes deja"
Pikants farſs 10 z. ar **Nanſi Naraul** un **M. Stuart**

Welas rullis
peemehrots katram dſihw. un
rakſtammaſchina
amerikan. ſiſtem pahrdodami **M. Pils** eelâ 1, dſ. 4

P. t. dep. galwenâ darbniza
iſſludina
rakſtweida iſſoles

Sch. g. 15. augustâ uſ:
1) tramſihdu — 60 ķg.
2) dſeljſſkahrdu — 2500 ķg.
3) ſwinu — 10 000 ķg.
4) ogļu membranam — 8000 ķg.
5) kapſeļu oglitem — 7000 ķg.

Sch. g. 19. augustâ uſ:
1) kabeļu brunoſchanas maſchinu — 1gb.,
2) ekſzentra preſi — 1 gb.,
3) elektro-motoreem — 7 gb.

Iſſoles notiks minetâ datumâ plkſt. 11 Paſta-telegr. departamenta ſaimneezibas daļas 10. iſt., Aſpaſijas bulw. 15. Dalibneekeem eemakſajama droſchibas nauda 10 proz. apmehrâ no peedahwajuma iſſoku kopſumas.

Iſſoles un techniſkee noteikumi ſanemami darbnizas komerzdaļâ, Widſemes ſchoſ. 19, darbdeenâs no plkſt. 10—12 un no 12.30 lihdſ 14. L 2768

Metala gultas
diwanus un kuſchetes
pirms pehrzeet, lûhdſu apſkatit manâ rutpneezibâ Marijas eelâ Nr. 119
J. Reekſtinſch
Tahlrunis 32975

Pretſchu auto
daſchada leeluma **Forda** un **Chewroleta** daļas leetoſch motori, ſchaſijas diferenzialî peekarameem wahgeem, autobuſu uſbuhwes derigas ari apſtihwoſchanai, leetotas reſpas lehti pahrdod A.-S. **Autoſatikſmes likwidazijas komiſija** Matiſa eelâ Nr. 92-94.

Pahrdodams
gruntsgabals ar augku dahrſu
Siguldâ. Of. ſch. aw. kant ſem G. K. Nr. 2702.

Latwijas raſchojumu propagandas rihzibas komiteja
iſſludina ſch. g. 14. augustâ plkſt. 12 deenâ Rigâ, Noliktawas eelâ Nr. 1, tirdſneezibas nodaļas telpâs

ſazenſibu

Latwijas raſchojumu propagandas **plakata eeſneegſchanai.** Par trim labakeem plakateem paredſetas godalgas: 1. — Ls 150, 2. — Ls 75, 3. — Ls 50.

Plakati eeſneedſami Latwijas raſchojumu propagandas rihzibas komitejai lihdſ ſch. g. 14. auguſtam plkſt. 12 deenâ anonimi. Autoram ſaws plakats jaapſihmê ar motto. Lihdſ ar plakatu eeſneedſama ſlehgta aploksne, apſihmeta ar to paſchu motto un ſaturoſcha autora wahrdu un adreſi.

Tuwakas ſinas un noteikumi Latw. raſch. propagandas rihzibas komitejas birojâ Tirdſneezibas un Ruhpneezibas departamenta tirdſneezibas nodaļâ darbdeenâs no 9—15. L 2754

Semkopibas departaments
Kalpaka bulwart Nr. 6, dſ. 4, ceturtdeen, 31. julijâ ſch. g. plkſt. 10 iſdos

jauktâ iſſolê

Walſts Kaſdangas muiſchas galwenâ ehkâ iſwedamos buhwdarbus par Ls 30 775,29.

Rakſtiſki peedahwajumi un luhgumi peelaiſt iſſolê, nomakſati ar atteezigu ſihmognodokli, lihdſ ar droſchibas naudu Ls 1500 iſſoles dalibneekeem jaeeſneedſ lihdſ iſſoles ſahkumam.

Tuwaki paſkaidrojumi ſanemami buhwneezibas nodaļâ iſt. 14. L 2798

Rigas pilſ. tirdſneezibas nodaļa
iſnomâ
ehdeenu weikala telpas

3 iſt. dſihwokli agr. restorazijas ehkâ pee pilſehtas lopkautuwes Ganibu dambî

Ofertes ar Ls 30 droſchibas naudu jaeeſneedſ ſlehgtos kuweros lihdſ 15. augustam plkſt. 12 tirdſneezibas nodaļas kanzlejâ, L. Dehninu eelâ 5, iſtabâ 93. L 2783

Daſchadi

Skolot. inſt. abiturienti
ſagatawo uſ pehdzeſkam. (ar widuſſk. k.) Brihwibas eelâ Nr. 12, dſ. 19

Melders
wehlas darbu ar ilgdabigu praktiſki pilnigi pahrſin waltſchu bihdeleſchanu kâ ari wiſus zitus dſirnawu darbus Labi ſaprot ari koku apſtrâdaſchanu, kâ: gatera, ſeimera, ſchkindeļu ſahgeſchanu, ehweleſchanu u. t. t. Darba peed. lûhdſ eeſutît ſch. aw. kant. ſem A. B. 2704

Eeſtrahd. ſkolotaja
kas
ſagatawo **wahzu walodâ widuſſkolas apmehrâ** pehz jaunakâs metodes un kura buohu ar meeru pa julija un augusta mehneſi iſbraukt uſ laukeem par peteiktees Reweles eelâ Nr. 35, dſ. 60, no plkſt. 10—2

Kafejas reſtorans
„Kroepſch"
(pee Birſchas)
Puſdeenas no 2 ehd. Ls 1.20
„ „ 3 „ „ 1.50
Jk wakarus
kabarê preekſchneſumi
Dejas grihda
Atweehrts lihdſ plkſt. 2 naktî

Nacionalâ Teatra
waſaras iſrahdes
Peektd., 25. julijâ, plkſt. 8 m.
Annijas Simſones weeſiſr.
19. reiſt
Seeweete, ko katrs meklê
Stud. un ſkoln. puſzenas
Sestd., 26. julijâ, plkſt. 8 m.
28. reiſt
Kad ſeewas ſpehkojas
Stud. un ſkoln. puſzenas
Swehtd., 27. jul., plkſt. 2 d
tautas iſrahdê 22 reiſt
Pilka kâ baſnizas ſchurka
Plkſt. 8 wak. 13. reiſt
Pee Sloku eſera
Stud. un ſkoln. puſzenas
Pirmd., 28. julijâ, plkſt. 8 w.
Annijas Simſones weeſiſr.
20. reiſt
Seeweete ko katrs meklê
Stud. un ſkoln. puſzenas
Kaſes tahlrunis 2-2-4-0-5.

IZDARA VISADUS ZINATNISKUS / KULTURAS / RŪPNIECIBAS / REKLAMU UN AKTUELU DIENU NOTIKUMU UZNĒMUMUS

ED. KRAUTCS
FILMA

UZNĒMUMUS IZDARA ARI ARPUS RIGAS

RIGA, DZIRNAVU IELA № 57 / RED. TĀLR. 23412 / PRIV. — 34707

Uzņemamies sameklet

grāmatas

kâ latviešu, tâ arî citâs valodâs visdažadakos jautajumos. Sevišķi no svara **ārpus Rigas dzīvojošiem!** Uz pasûtijumu izsûtam visas jauniznâkušâs grâmatas bez cenu paaugstinašanas. Pieprasot retas, pârdošanâ neatrodamas (antikvariatus) grâmatas, lûdzam pievienot sameklešanas izdevumiem 30 sant. pastmarkâs.

Grâmatu noliktava „Filin"
Rigâ, Lâčplēša ielâ № 15

Skriveru 2-gadigâ lauksaimniecibas skola
pieņem audzēkņu pieteikšanos. Skolas kurss divgadigs. Skolas uzdevums ir sagatavot vispusigi izglîtotus darbiniekus tiklab sabiedriskus, kâ arî saimniekošanai savas mājas

Skola atrodas pie pašas Skriveru stacijas

Pieteikšanās līdz 1. oktobrim. Skolā mācibas par brīvu. Par dzīvokli ar apkurinašanu un apgaismošanu jāmaksâ skolas nauda Ls 20,— par visu gadu. Gultas drēbes pašam savas. Pie skolas atrodas kopgalds, kur uzturs iznāk apmēram Ls 20 — mēnesî. Pie kopgalda jāpiedalās visiem internatâ dzīvojošiem audzēkņiem. **Mazturīgiem var tikt piešķirti atvieglojumi skolas naudas nomaksas un māc. grāmatu izsniegšanas ziņā.** Noteikumi, programa u. t. t. pēc pieprasījuma Skat. šodien tekstâ. ADRESE: pasta kaste Nr. 27.

Eſplanades jumprawai jaſehſch zeetumâ

Pee teeſas galda noſtahjas jauna, glihta duma, glihti gehrbuſees. Ta teeſai paſihſtamâ Marija Pihrags.

— Juhs blandatees apkahrt — kapehz nepeeraſtatees?

— Kâ lai peeraſtos, ja naw dokumentu.

— Kur dokumenti palika?

— O, jau ſen dſihwoju bez tahdeem.

— Waj nodarboſchanâs ir?

— Jr.

— Kahda?

— Weena alga, kahda.

Nopratina policijas uſraugu.

— Ta ir Eſplanades jumprawa. Waſarâ tur wina gul un...

— Ko pehdejâ wahrdâ?

— Laiſchat ahrâ no zeetuma — tur nepatihkami — fui.

— Eſat ſodita ar 8 mehneſcheem zeetumâ.

Jadſer ar prahtu.

Auguſte Geidans eeſuhdſejuſi Breedi meerteſâ par to, ka tas peedraudejis to noſiſt.

Breedis ar Geidanu ſawſtarpeji iſlihguſchi, ſehd publikas ſolos un draudſigi ſarunajas.

Pee teeſas galda Geidane Breedi attaiſno: „Winſch bija ſtipri peedſehrees, un tad jau winſch paſaudê prahtu un weenmehr peedraud ar noſiſchanu."

„Tâ tad jums bailes nebija par wina draudeem."

„Ne."

„Nu ko tad juhs ſuhdſeet? Un jums, Breedi, wajaga dſert tâ, lai prahts paleek weſels," noſaka teeſneſis un leetu iſbeidſ. F.

Ak, nu es ſinu.

Teeſai nodota utena ſihku pretſchu tirgotaja.

— Juhs eſat peenehmuſi ſagtu uſwalku un to noſuhtijuſi uſ zeetumu?

— Ja, ja, weens kungs uſwalku atneſa un eedewa.

— Kâ winu ſauz?

— Nudee neſinu. Ja parahditu, tad pateiktu.

— Tad paſchai jaatbild par ſagtu mantu peenemſchanu.

— Man jaatbild? Ak, nu es ſinu. Winu ſauz par Karli Jekabſonu, kurſch noteeſats uſ 4 gadeem.

Uſ nahkoſcho ſehdi nolemj iſſaukt Jekabſonu konfronteſchanai.

Humors

Droſchſirdigais.

Zirkus ihpaſchneeks eeweeto laikrakſtâ ſludinajumu, ka makſâ 100 latus tam, kas uſdroſchinaſees weens pats eeeet lauwas krahtinâ. Peeteizas kahds wihrs.

Kad nu winu aizinaja eeeet krahtinâ, winſch paſkaidroja: „Ja, ja. Tikai papreekſchu lai neſwehrs iſnahk laukâ."

*

Diwi kungi ſehd weenâ wagona atdalijumâ. Weens no teem aiſdedſ zigaru un tur to otram pee paſcha deguna.

„Nu, ko juhs ſakeet par ſcho zigaru?"

„Winſch oſch pehz apſwiluſcheem zuhku ſareem."

„Teeſcham? Tad gan es buhſchu peelizis to par tuwu ſuhku bahrdai."

Iſpahrdoſchana apawu weikalâ.

„Waj ſoles ir iſturigas?"

„Tâs ir labakâs amerikanu ſoles — garantija uſ weſelu gadu."

„Bet wirſahda nekur neder."

„Peedodeet, tâs pahris nedelas, kuras iſturês muhſu ſoles, iſturês ari wirſahda."

*

Uſnehmejs zihtigi eeſkaidro jaunâs waſarniezas planu Reſgala kungam.

„Werandas preekſchâ, Reſgala kungs, mehs warbuht uſſtahdiſim dewinas muſas."

„Kapehz dewinas, — warbuht weſels duzis iſnahks lehtak."

*

„Tew Maijin ſwehtdeen paliks deſmit gadi. Waj tu ar wehlees lai mehs tew uſzeram dſimſchanas deenas kuhku ar deſmit ſwezitem?"

„Waj juhs labak neſpareet dahwinat deſmit kuhkas un weenu ſweziti."

„Kungs, pasargà muhs no draugeem...“

(Sahk. skat. 1. lapp.)

Mums schkeet, kà tà naw. Schis bloks, wispirms dibinas ne uf sakahrtotibas, bet uf pakahrtotibas jeb subordinazijas prinzipa zaur to, ka winu organisê leelwalsts. Tas ilgstoschu droschibu nedod. Otrkahrt, ta pascha eemesla dehl, naw garantijas, ka mums nebuhs leelà kaimiņa-komandeera dehl kastani jawelk no uguns jeb jausupurê sawas intereses. Treschkahrt, aiz ta pascha zehlona bloks buhs ne tikai defensiws, bet ari ofensiws, ja to tà nolems Warschawà. Zeturtkahrt, tahdâ gadijumâ Riga un Latwija uf wiseem laikeem buhs saudejuši kautzik wadoschu lomu Baltijas politikâ. Peektkahrt, bloks dibinas starp tik daudzeem ugunskureem, wina lozekku intereses tik sareschgitas, ka leelo konfliktu gadijumâ Latwija pat waretu saudet sawu neatkaribu un tikt no kahdas leelwalsts okupeta.

Imperialistiskai politikai, kahdu peekopj Polija, tahds bloks turpretim buhtu koti isdewigs. Bet, wehlreiz jaatgahdina, — leelàs walstis sawas isdewibas meklê uf maso walstu neisdewibu rehkina.

Tà tad, kà jau lasams eepreekschejâs rindâs un kà mehs ari toreiz norahdijàm, domatai Reweles konferenzei bija ne saimneeziski, bet politiski zehloni.

Mehs noteikti pret scho konferenzi usstahjamees un, domajam, ar panahkumeem, jo muhsu finansu ministrs aizbildinajàs ar sawu atwalinajumu, un konferenze bij „jaatleek“.

Tagad nu tà atdsimusi jaunà weidà, bet wehl plaschaka. **Polijas suhtnis Rigâ Arzischewskis nodewis ahrleetu ministrijas generalsekretaram sawas waldibas usdewumâ usaizinajumu Latwijai, peedalitees Widuseiropas semkopibas ministru konferenzê.**

Finansu weetà nu nahk semkopiba, wehl weens soliz tahlak no kara- un ahrleetu reforeem. Tomehr, atklahtee un neatklahtee motiwi paleek tee paschi.

Palasisim Arzischewska pamatojumus: „...uskriht solidaritates truhkums lauksaimneezibas walstu rihzibâ. Daudzâs starptautiskâs saimneeziskâs konferenzês, kuras schak laikâ notikuschas, **negrosami domineja leelo ruhpneezibas walstu politika.**“

Tee ir tee paschi wahrdi, tikai zitâ walodâ, ko Saleskis runaja polu wirsneeku sapulzê Krakowâ: „Paneiropas projekts schkeet pahrak nahkam par labu leelajàm ruhpneezibas walstim...“ Politiski tas nosihmê, ka Saleskis protesteja pret Franzijas hegemonijas teekšanu Eiropâ.

Bet kapehz Saleskis scho Franzijas hegemoniju neredseja wisus desmit gadus, bet sahka runat par to tikai Reinjemes ewakuazijas laikâ?

Bez Latwijas un Igaunijas, Polija greeschas wehl ari pee sawas sabeedrotàs **Rumanijas** un ari pahrejàm Maisàs Antantes walstim: **Tschekoslowakijas** un **Deenwidslawijas.** Isleekas, weena silta frankofila kompanija!

Bet tas wehl naw wijs. Trihs Donawas agrarwalstis: Rumanija, Deenwidslawija un **Ungarija** jau laikus atpakal bija eewadijuschas sarunas par sawu bloku un tapehz Polija greeschas ari pee Ungarijas ar usaizinajumu, peedalitees garâ walstu strihpâ, kurâ buhschot pat **Somija.**

Pehl Polija greeschas pee **Bulgarijas** un tikai paschâs beigàs Arzischewska kungs peemin **Leetawu.** Tà tad, ne tikai par Franzijas schehlastibu eet runa, bet zaur karu saudejuschàm Ungariju un Bulgariju Pilsudskis grib tuwotees ari Italijai...

Tomehr, puslihdz droschi war pateikt, ka no scha projektetà grandiosà bloka nekas neisnahks, jo pahrak dsilas ir **weetejàs** nesaskanas. Leetawa tatschu nekad nebuhs ar meeru eetilpt kahdâ sistemâ, kuru wada Polija... Ar winu solidarisejotees, jaatteizas ari Latwijai... Somijai naw nekahdu kopeju interesschu ar Bulgariju... Ari Ungarijai nesakkan ar Rumaniju un Deenwidslawiju... Tà tad, nedsihwi dsimis projekts?

Bet pakawesimees wehl pee ta politiskàs puses. Arzischewska kungs usswer, ka Polija esot leelakà un zentralà Eiropas **agrarwalsts.** Turpretim Saleskis sawà runà Krakowâ, kuru es atzeros koti labi, runaja par walstim, kuràm ir **jaukts,** tas ir, ruhpneezibas un lauksaimneezibas raksturs, un kà schahda jaukta tipa walsts teeschi bija domata Polija. Tas, laikam, isprotams tà, ka Polijas lauksaimneeziba naw spibdoschakà stahwoklî, kà winas ruhpneeziba. „Jums ir pusotra miljona eedsihwotaju, bet mums ir trihs miljoni protestetu wekseļu“ — tà esot teizis kahds polis uf igauni pehdejà Strandmana apzeemojumâ Warschawâ. Protams, ka tapehz Polijai japrofitê uf zitu walstu rehkina.

„Weenup no winàm (lauksaimneezibas walstim) **prasija saimneeziskus upurus leelo walstu ruhpneezibas raschojumu importa atweeglojschanai“,** saka Arzischewska kungs. Kahdus upurus mehs nesam Polijai, atweeglojot winas pretschu un labibas importu Latwijâ (ta pahrpludina muhsu tirgu, pateizotees sawàm labibas isweedremijam), to mehs koti labi sinam. Tapehz mums newar buht weenadas saimneeziskas intereses ar Poliju. To apstiprina wehl sekoscha sina. Polijas semkopibas ministrs schinks deenàs isteizees, ka projektesamàs konferenzes noluhks esot, **kopeji organiset labibas isweschanu. Tà ka Latwija labibu eewed,** tad konfernzê laikam spreedis, kà pee mums eedabuht wehl rumanu un ungaru labibu?!

Ne, ne no politiskà, ne no saimneeziskà weedokla schi konferenze mums naw wehlama. **Latwija nedrihkst winâ peedalitees.** Diplomatu usdewums ir, atrast koti laipnu un koti peeklahjigu formu, kà atteikt. War jau atkal kahds aiseet atwalinajumâ — bet buhtiskais zehlonis ir tas, ka mums naw ko meklet konferenzê, kura mums saimneeziski neko dot newar un politiski war muhs uf wiseem laikeem atsweschinat no Leetawas un pakkaut polu eespaidam.

Muhsu diplomateem wehl daudz jamahzas — ne jau no schurnalisteem, kuri wisu pasaka teeschi un atklahti, bet no sawem poļu kolegem, kuri ir tik laipni, ka ir ar meeru rihkotees muhsu weetâ, lai mums pascheem nemaz nebuhtu jadomà.

Aktiwisesim sawu ahrpolitiku! Rigâ un ne Warschawâ jabuht Baltijas zentram! Scho sawu noluhku mehs ari waram pasazit atklahti, jo Latwija neweenu negrib ismantot, neko negrib eekarot, bet uf weenlihdzibas pamateem jasahk gahdat par wisu maso walstu droschibu.

O. Leepinsch.

Ko Rigâ runà

Nazionalà teatra un Operas strihds.

Sakarà ar Nazionalà teatra direkzijas isteikto protestu operas waditajam par negeru trupas weesistrahdem, Naz. operas direktors A. Prande **mums** isteizàs:

Uf Nazionalà teatra direkzijas usstahdito jautajumu nedomaju atbildet, jo walsts eestahschu waditaju isskaidroschanàs presê neatlauj mana disziplinas sajuhta. Nazionalai operai weesistrahdschu sarihkojumâ ir tee paschi motiwi, kahdi ir Naz. teatra direkzijai: trihspadsmitâ mehnescha algas jautajums. Wasarà operas telpas ir tukschas, bet algas mahkslineekeem wajadzigas, un lihdzekli ir jaatrod. Ja operetes „Lizas“ uswedums noteel weenâ un tai paschà laikâ kad darbojas Naz. teatris, tad tas man nebij eepreeksch paredzams. Lihgumu noslehdzu 2. julijâ un liktwidei to naw eespehjams, jo artisti atrodas zelâ un teem ir noteikts, isstrahdats marschruts, tee dosees tahlak uf Reweli, Helsingforsu, Stokholmu un Londonu.

Par operetes „Lizas“ mahkslineezisko lihmeni man ir wislabakà informazija no nopeetnakeem frantschu laikrakšteem. Kritika un atsauksmes wiszaur ir zildinoschas. „Matin“ par peem. raksta: „Winos ir fantasija, neapwaldams preeks, eeschejà ritma izjuhta rada brihnumus“. Comedia issakas schahdi: „Tas ir nepahrtraukts kustibu, jautribas schedewrs.“

Schodeen Jekabi.

1. Schonedel kalendars muhs apweltijis ar weselu gubu popularu wahrda deenu. Otrdeen bija Marija, wakar Kristine, schodeen Jekabi. Agrak, kad Jekabus swineja pehz wezà stila, pa Jekabeem jau bija jaunà maize. Ari tagad lihdz jaunai maizei wairs naw tahlu.

J. Ehrglis atgreesees no ahrsemem.

g. Latwijas peensaimneezibas zentralàs sawienibas waldes pr-tajs J. Ehrglis, kursch tirgus kahrtoschanas noluhlos bij isbrauzis uf Londonu, wakar atgreesees un dewees uf sawàm laukuma mahjam Meiranu pagastà, kur nolehmis usturetees apm. 1 nedeļu.

Laiwineeki zeesch saudejumus.

Pilsehtas kanala laiwinu turetaji zeesch leelus saudejumus. Wini esot nolehmuschi greestees pilsehtas waldê ar suhdzibu par saudejumeem, kuri ikkà zelotees no tam, ka pilsehta tur kanalu netihru, nepeemehrotu braukschanai ar laiwinam.

Weetejee ahrsti aisrahda, ka malarija, kas parahdijusees pee behrneem, zelotees no netihrà kanala. Rigu tagad apmeklê nekkaitami ekskursanti no ahrsemem, kamdehl Rigas pilsehtai deretu istihrit kanalu, dodot tà patihkamu atpuhtas weetu nabadsigakeem ridsineekeem un winu behrneem, kureem naw eespehjams isbrauk no Rigas, kà „pilsehtas tehwu“ behrneem.

500 dolaru weenà wakarà.

Negeru operetes trupa parakstijusi lihgumu par 500 dolareem wakarà, ar ne masak kà 4 garantetàm israhdem. Direktors Prande pahrleezinats, ka negeri warès dot masakais 8 israhdes, un domà, ka ari no Juhrmalas daudzi eebrauks Rigà paskatitees un paklausitees melnajos.

Israhdes domà eesahkt plkst. 5.30, lai juhrmalneeki wehl tant pat wakarà waretu atgreestees uf Juhrmalu.

Daudzi radio abonenti, it sewischki prowinzê, interesejotees par to, waj negeru opereti peeslehgschot radiofonam.

„Pehdejà Brihdî“ kino operators Ed. Krautzs — „Ufa“ lihdzstrahdneeks.

m. Pasihstamais kino un mahkslas schurnals **„Filma un skatuwe“** sawà jaunakà numurà eeweetojis atsauzigu rakstu par Latwijas kino kroniku raschotaju — muhsu fotokino operatoru **Ed. Krautzu:**

„Pasihstamais Latwijas kronikas usnehmejs Ed. Krautzs, kas ar sawàm originelàm, techniski un mahkslineezisiki augstu wehrtejamàm „Pehdejà Brihdî“ kronikam, eegusis wislabakàs publikas simpatijas, nesen taisijis weenu no „leelakeem lehzeeneem“. Winsch panahzis weenoschanos ar „Ufa“ filmsabeedribu, ka iknedelas suhtis schis sabeedribas nedelas apskatam raksturigako un eewehrojamako Latwijas notikumu filmuusnehmumus. Tà kà „Ufa“ nedelas apskatus demonstrê wisas pasaules kino teatros, tad ari Latwijas wahrdz un winas ainawas nonahks pat tur, kur lihdz schim par muhsu walsti nesinaja neko. Tahdejadi Krautzs usnehmees wispla-schako un eespaidigako Latwijas propagandas darbu un ispelnijees wisatsauzigako atteezigo eestahschu pretimnahkschanu. Lihdz ar augschmineto pasahkumu winsch sawu darbibu isplehtis Eiropas schaušchtabâ.

Lihdz schim Ed. Krautzs „Ufa“ nedelas apskatam nosuguzjis sahku wakaru un „Prowodnika“ fabrikas degschanas ainawas. Nowehlam wislabakàs sekmes!“

Politiskàs pahrwald. preekschneeks par komunistu organiseschanos 1. augustâ

Politiskàs pahrwaldes preekschneeks **W. Osolinsch,** kà parasti jau pirms 9 darbâ. Kà jau wisa nelegala apkarotajs, kur ir wajadsiga wehriga azs, winsch it kà tehrsedams stahsta: 1. augusts no kominterna ir issludinats kà swehtku deena. Ari schogad muhsu komunisteem dots rihkojums minetâ deenâ organiset demonstrazijas un nekahrtibas. Galweno wehribu usdots peegreest Rigai.

Politiskà pahrwalde isdarijusi wairakas kratischanas un apzeetinaschanas, pee kam ceguhtas kominterna instrukzijas, kà ari weetejo komunistisko organisaziju rihkojumi un pawehles beedreem.

Muhsu administratiwà rihziba 1. augustâ ir koti weenkahrscha, jo schajos swehtkos nems dalibu weenigi komunistiskàs organisazijas zilweki. Un tà kà komunistu organisazijas Latwijâ ir nelegalas, tad swehtku organisatori un dalibneeki tiks apzeetinati un nodoti teesai. Strahdneeku masas komunisteem lihdz neeet.“

Latwijas lidmaschina eekluwusi Kreewijas teritorijà.

X. Schinis deenàs netizis nejauschs gadijums, kur lihdzigi pad. Kreewijas lidmaschinai, lidotajs gaisâ apmaldijees. Muhsu lidotajam misellis bijis neeziga's, kà pad. Kreewijas lidotajam, jo pehdejais bijis speests nolaistees semê. Muhsu lidmaschinas waditajs lidotajs L. gaisâ gan apmaldijees un leelakà attahlumà eelidojis pad. Kreewijà, bet tad apkehrees, ka naw labi, dewees atpakal uf Latwijas teritoriju. Lidotajs L. lidojot robeschas rajonà pilnigi aizmirsees un robeschu pahrlidojis bez kauna nodoma. Gadijums nekahdus sareschgijumus naw issauzis. Ofizialàs eestahdês scho gadijumu nemaz nepahrrunà.

Jauns lopkopibas institutš Leepajas rajonà.

Latw. lauksaimn. zentralbeedriba par Leepajas rajona lopkopibas instruktoru peenehmusi Woldemaru Ausinu, kursch beidzis lopkopibas skolu un darbojees kà lopkopibas pahrraugs.

ILUSTRETĀ NEDEĻAS ŽURNALA
DZĪVE
16. numurs iznācis.

Rigas ziņas

Walsts presidents A. Kweesis

patlaban usturas sawàs laukuma mahjàs Penkules pagastà, no kureenes atgreesisees Rigà pirmdeen.

Studentu padomes birojs isremontets.

g. Studentu padomes biroja telpas universitates wezajà ehkà ilgatu laiku remonteja. Tagad remonts pabeigts un birojs atkal eekahrtots agrakà weetà.

Basnizas wirswaldes sehde.

w. Wakar eekschleetu ministrijà basnizas wirswaldê notika kahrtejà sehde. Sehdê pahrrunaja tekoschos deenas jautajumus iz draudschu dsihwes.

Pasu nodalas waditajs saslimis.

w. Jau wairakas deenas eekschleetu ministrijas pasu nodalas waditajs Ludinsch slimibas dehl newar ispildit sawus peenahkumus.

„Dainas“ kora izbraukums

uf Wezahkeem swehtdeen, 27. julijâ. Sapulzeschanàs Daugawmalà pee kugischa plkst. 8,30.

Gen. Ruschkewizs brauks uf Sweedriju.

X. Armijas brunoschanàs pahrwaldes preekschneeks gen. Ruschkewizs augustâ brauks uf Sweedriju eepasihtees ar Sweedrijas armiju un brunoschanos. Eespehjams, ka gen. Ruschkewizs brauks ar muhsu karakugu eskadru, kura admirała Keiserlinga wadibâ tani laikâ dosees garakà apmahzibas brauzeenà pa Sweedrijas uhdeneem. Muhsu eskadra paredzejusi eegreestees ari Danijas uhdenos.

Kad grosis polu tirdzneezibas lihgumu?

Saeimas deputats sozialdemokrats A. Buschewizs saraksstijis un Kulturas Balss schogad izdewusi 260 lap. beesu grahmatu „Kurp ieja“. Grahmatà zaiwahkti koti wehrtigi dati par Latwijas saimneeziskeem apstahkleem pirms kara un paschlaik. Pee winas satura atgreezisimees atsewischki. Sakarà ar Polijas intensiwàm konfereschanàs teekšmem un muhsu slikto tirdzneezibas lihgumu ar wiņu, interesanti atsihmet sekoscho no grahmatas satura:

Apmehram 60 proz. no muhsu eksporta uf Poliju 1928. gadâ sastahdija gumijas galoschas. Pahrejais eksports sadalijàs starp linoleju, gumijas apaweem, krahsu weelem un sihkumeem. Apgahdaja muhs Polija (un Danziga) ar kurinamo materialu, tekstilijàm, maschinam un zukuru. Latwijas imports no Polijas bija minetâ gadâ gandrihz trihs reises leelaks par eksportu uf tureeni, kadehl muhsu tirdzneezibas bilanze ar Poliju jau tad bija stipri neizdewiga Latwijai. 1929. gadâ, ar „Kontinenta“ fabrikas filiales atwehrschanu Warschawâ, galoschu izwedumi uf Poliju izbeidzàs, atteezigi samazinot muhsu eksporta lopsumu. No muhsu 1929. gada eksporta uf Poliju pahri pusei dod linolejs, gumijas apawi un krahsu weelas. Bet leeta neizbeidzas ar muhsu eksporta samazinaschanos ween: pehz Latwijas tirdzneezibas lihguma noslehgschanas ar Poliju, eewehrojami peeaudzis pehdejàs eksports uf Latwiju, sasneedzot 1929. gadâ 38 milj. latus, pret nepilneem 4 milj. latu muhsu izwedumu uf Poliju. Salihdzinot ar eepreekschejo gadu imports no Polijas (ar Danzigu) zehlees par labdeem 13,5 milj. lateem, no kureem ap 10 milj. latu dod pahrtikas weelu (labibas un zukura) eewedumu peaugums un pahrejo ogles. Muhsu tirdzneezibas bilanzes pasliktinates sinâ Polijai peekriht otrà weeta pehz Wahzijas, ar to starpibu, ka muhsu importa ateezibas no Wahzijas pret eksportu uf tureeni = 2:1, ateezibâs ar Poliju, turpretim, zhis samehrs ir 10:1. Lai pehz tam wehl lahds apschauba Dr. Bihlmana kunga usskatu, ka salihdzinot ar Latwijas — Kreewijas tirdzneezibas lihgumu, Latwijas — Polijas tirdzneezibas lihgums ir weens „lahrtigs“ lihgums. Ne par welti wina slehdzeji zanehmuschi atsinibas balwu ordenu weidâ no partnereem un, noblesse oblige, lai nepaliktos launâ, ari Latwijas tautsaimneekeem wajaga peeschkirt scheem wihreem par winu nopelneem tehwijas labâ ja ne ordeni, tad wismaz jaunu doktora gradu — stupiditatis causa.

Par Polijas tirdzneezibas lihguma grozischanas nepeezeeschamibu izteizees pat polu ordena kawaleers A. Bergs. Un tomehr mums tà ween leekas, ka uf to buhs wehl ilgi jagaida. Tas jau ari saprotams, jo konferentschu, ekskursiju, izstahschu, tuwinaschanàs rautu, ordenu izdalischanu un lihdzigu nepeezeeschamu eerihzibu rinda nekauj pat atguhtees un kertees pee poļu kungeem nepatihkamàm leetam, kahdas ir muhsu kleedzoschà bilanzes pasliktinate.

B.

Waj tschechi slehgs lihgumu ar pad. Kreewiju?

b. No Pragas sino, ka legionaru organs „Narodni Oswoboženi“ atgahdinot politikeem, ka winu zeribas uf nesaskanàm un padomju waras masinaschanos sabrukuschas, ka tee spesti atsiht Stalina uswaru. Pehz laikraksta domam, jautajums par atteezibam ar SPRS esot janostahda uf realeem pamateem un jaizschkir no sawaz walsts intereschu weedokla. Tschekoslowakijas tirdzneezibas apgrosiba ar SPRS jau sasneegusi pus miljardu kronu un usrahdot tendenzi uf paaugstinaschanos nahkotnê. Padomju tirdzneezibas sistema weizinot tirdzneezibas usplaukschanu, jo pad. Kreewija neween uspehrlot, bet ari pahrdodot jehlweelas tscheku ruhpneezibai. Usstati, ka pad. Kreewija buhtu spejama, kur teek izwesti saimneeziski eksperimenti, jau sen bankrotejuschi un tagad SPRS esot otrais pehz Amerikas leelakais konkurents Eiropâ. Laikraksts beigàs issaka domas par tirdzneezibas lihguma noslehgschanas nepeezeeschamibu ar pad. Kreewiju.

Ar to nonahwejees Seemelneeks

Ka Seemelneeks buhtu miris ar sirds treeku, tam literatu aprindàs neweens netiz, jo winsch bija jauns un sirds winam bija wesela.

Pret to leezina ari apstahkli, kuri raksturo gatawoschanos uf nahwi. Tà, pehdejàs diwas deenas dzejneeks nenahza mahjà un usdzihwoja. Pehdejà wakarà gulet eedams, winsch nomazgajees un pgehrbis tihru weku.

Seemelneeks esot eenehmis morfiju, no kura it kà wina istabà pat atrastas rezeptes.

Zitu tomehr domà, ka winsch izlietojis opiju, no kura pehdejos diwos gados bijis atradis, tà ka parasto porziju newarejis isturet un nomiris.

Tahdà gadijumà isnahktu, ka Seemelneeks nonahwejees aiz neusmanibas.

Loti schehl, ka „J. S.“ „augstà padome“ naw turejusi par wajadzigu, eenest skaidribu Seemelneeka leetà. Muhsu rakstneeku biografeem ar to nekahds pakalpojums izdarits naw. Wehlak jau wairs S. nahwes apstahkkus newarès noskaidrot. Pahrak maza peetate pret dzejneeka liktenî! I Waj ari 20. gadusimtenî lai ap rakstneeka nahwi sawijas legendas, kà ap lahd 16. wj 17. g. s. dzejneeka muhschu un lai wina biografijà uf laiku laikeem paleek robs?

Saimneeziskà informazija

Schodeen jau treschà deena

kamehr stahjuscheeg spehkà jaunee noteikumi par weikalu slehgschanu. Uf pirzejeem, kas nebija informeti, gadijàs weens otrs pahrpratums. Daschi neka newareja apmeerinatees ar domam, ka 5 jau weikali buhs slehgti.

Weseliga politika.

8. augustâ stahsees spehkâ Wahzijas jaunà muitas likuma noteikumi atteezibà uf sweestu. Tas nosihmê, ka Igaunijas un Latwijas sweestam Wahzijas tirgus ir slehgts, jo tas newarès konkuret ar Somijas sweestu, kuram paredzeti izņehmuma noteikumi. Igaunu presê tadehl pazelas balsis, kas peeprasa rihkotees tàpat, kà to dara holandeeschi un dani — **isweest wahzu pretschu boikotu.**

Waj ari mums nebuhtu jadara tas pats?

Wahzijas rihziba paaugstinot muitu un tad daschàm walstim dot atweeglojumus nosihmê **naidigu usstahschanos pret mums.** Tà kà mehs wairak izwedam no Wahzijas, nekà eewedam Wahzijà, tad Wahzijai buhs japeekahpjas, jo **ari mehs waram uf winas raschojumeem uzlikt izņehmuma muitu.**

Waj saimneeziskàm organizacijam nebuhtu sche jakams saws wahrds? **B.**

Lauksaimneezibas tirgus zenas.

1. Labiba, sehklas, milti.

Rudzi 100 kg 12,00—12,90, kweeschi 29,60 lihdz 30,60, meeschi 17,40—18,00, auzas 14,40 lihdz 15,00, sirni 20,40—21,60, linsehklas 39,60 lihdz 41,20, weet. kweeschu milti, bihd. 48,00 lihdz 50,00, meeschu puiraimi 30,00—32,00.

2. Lopbariba.

Kweeschu klijas 100 kg. 10,50, linsehklu rauschi 20,00—22,00, koloja rauschi 24,—, koja rauschu milti 23,—, plawu ieens, wideja lab. 5,40—6,00, ahbolina ieens 6,60—7,20.

3. Mahjlopi, dsihwswarà.

Bulli: baroti 100 kg 48,00—60,00, nebarotî 33,00—48,00, gotwis, labà stahwoklî 54,00 lihdz 66,00, wahjà stahw. 33,00—54,00, jaunlopi, labà stahwoklî 54,00—66,00, wahjà stahw. 33,00 lihdz 54,00, aitas gab. 14,00—20,00, jehri, gab. —, teli, dsirdinti gab. 20—40, masdsirdinti 12,00 lihdz 18,00, zuhkas, labi barotas 100 kg 102 lihdz 126, wid. lab. 84—96, siweni, tureschanai —.

4. Ahdas.

Telahdas, schahwetas 5,50.

5. Gaļas produkti.

Leellopu gaļa, 1. lab. 100 kg 102,0—132,0, 2. lab. 72,0—102,0, teļa gaļa 90,0—150,0, aitas gaļa 126,0—156,0, zuhkgaļa, swaiga 132,0 lihdz 162,0.

6. Pahrtikas produkti.

Kartupeli 5,40—8,40, mahjas sweests 1 kg 2,30—2,50, eksporta sweests 2,30, 2. schk. 2,85, beespeens 0,40—0,60, peens, swaigs ltr. 0,20 lihdz 0,23, olas gab. 0,06—0,10, wistas, dsihwas 4,00—6,00.

Liwerpule, 23. julijâ.

Kokwilna. Anglu pensos par lbs. Amer. F. Midl. Plain.: 7,73.

Diplomatiskà kronika

Generalkonsuls E. Krasts peekriht pahrzelschanai uf Leningradu.

ro. Generalkonsuls E. Krasts, kas lihdzschim bij Pragâ, tagad pasinojis sawu peekrischanu pahrzelschanai uf Leningradu tahdâ pat amatâ.

Polija nodewusi ofizialu usaizinajumu Latwijai.

ro. Mehs jau muhsu laikraksta wakardeenas numurâ sinojàm par Polijas eerosinajumu sasaukt Warschawâ **semkopibas ministru konferenzi.**

Kà mums sino, tad **Polijas suhtnis M. Arzischewskis tagad nodewis muhsu ahrleetu ministrijai ofizialu usaizinajumu peedalitees lauksaimneezibas walstu konferenzê Warschawâ, kura, zik paredzams, sanahksschot sch. g. augusta mehn. pirmâ pusê.**

Pateiziba.

Latwijas lauksaimneezibas zentralbeedriba issaka sirsnigu pateizibu par winas sarihkotàs agronomisko darbineeku ekskursijas weizinaschanu sekoschàm organizacijam un personam: 1) Jelgawas zukurfabrikas direkzijai; 2) Latwijas zukurbeeschu audzetaju beedribu saweenibai; 3) Semgales lauksaimneezisko organizaziju saweenibai; 4) Bauskas aprinkla waldei; 5) Rundles pils pahrwaldneekam **Osola kgm;** 6) Leelwirzawas „Smedenu“ mahju ihpaschneekam **W. Brauera kgm;** 7) Leelwirzawas pag. „Widsemneeku“ mahju ihpaschneekam **J. Stepa kgm;** 8) Rundales pag. „Karawihru“ mahju ihpaschneekam **J. Lauzina kgm;** 9) Ihslizas pag. „Tiltu“ mahju ihpaschn. **J. Elcha** kgm un 110) Ihslizas pag. „Padegu“ mahju ihpaschneekam **K. Padega kgm.**

Generalkonsuls E. Krasts pahreet uf Peterpili.

Muhsu generalkonsuls Pragâ E. Krasts pasinojis ahrleetu ministrijai, ka winsch peekritis sawaz pahrzelschanai tahdâ paschâ amatâ Peterpilî.

Barselonas „Europa“ — RFK 1:0 (0:0)

Wakardeenas labwehligais laiks ISS sporta laukumâ bija pulzejis wehl schogad Rigâ nezdzeti kuplu apmekletaju slaitu — pahri par 5000. Skatitaji bija wairak kà uf walsts sacihkšti Latwija — Sweedrija.

Spanu komanda pahrsteidza muhs ar sawu ahrkahrtigo straujumu, milsigo temperamentu, leeliso galwas spehli un wirtuozo bumbas techniku. Weenigais winu usbruzejeem truhka noteikto schahweenu pa wahrteem. Bez tam wiņu spehli koti trauzeja winu malejo usbruzeju pastahwigà atraschanàs aizmugurê, tà kà teesnesim Kruhminam koti beeschi nahzàs swilpt. Wisi atsewischkee spehletaji bija ihsti wirtuozi sawàs tweetàs un sewischki skaistu spehli rahdija winu wahrtsargs Florenza.

RFK weeniba, kura spehleja schahdâ sastahwà: Wisla — Grahwelis, Audrinsch, — Behrsinsch, Scheibels, Karjons — Taurinsch, Lidmanis, Petersons, Schtauers un Pawlows, schoreiz atkal rahdija sawu apbrihnojamo isturibu un leelo energiju. Sewischki skaisti klubs spehleja otrà puslaikà. Labakais wihrs tomehr komandà bija pusjargs Behrsinsch, kursch pat statitajos ispelnijàs slaku peekrischanu. Nepahrspehjams ari schoreiz bija jaunais wahrtsargs Wisla, kuram darba bij pilnas rokas un winsch sawu usdewumu weiza ispildoschi. Weenigos wahrtus, kurus winsch eelaida, tee nebija nekahdam wahrtsargam pa spehkam atturet.

Pirmee laukumâ usnahk spani, sanemti daudzgalwainà publa slakeem aplauseem. Wineem pehz laizina seko RFK. Komandas sawstarpeji apsweizinas un RFK waldes lozekli Redlichs un Ruiga pasneedz spanu komandai karodsinu kluba krahsâs un pukes. Spanu komanda klubam ari usdahwina sawas weenibas karodsinu. Tad teesnesis Kruhminsch izlozê wahrtus un muhsejeem laimejas spehlet ar sauli. Tuhlit ustriht spanu straujums un neklatotees uf pretejo sauli, tee turas wisu laiku ridsineeku pusê. Spani raida daudz schahweenus uf muhsu wahrteem, bet tee wisi, pa leelakai daļai, eet pahri, waj garam. Tee, kuri eet wahrtos, Wisla, wisus tos slaisti likwidê. Spani guhst daudzus stuhrus, bet pee rezultata tee neteek. 17. min. ridsineekeem bija weenigà eespehja puslaikà kluht pee rezultata, kad Pawlows brihwi izrauj as, bet winsch ustraukumâ aizsit garam. 24. min. spanu zenta usbruzejs Crosa solo gabjeenâ netrauzeti dodas uf RFK wahrteem, bet no 10 mtr. atstatuma eesit bumbu Wislam rokàs. Tahdu paschu Crossa schahweenu Wisla notur 43. minutê. Puslaika pehdej âminutê Wisla pee paschcem wahrteem, no apm. 2 mtr. atkal nonem spanu usbruzejam bumbu no labjas. Ar to beidzas pirmais puslaiks — bez rezultata un spaneem jaapmeerinas ar 5 eegulteem stuhreem.

Otrà puslaikà RFK pahreet straujà usbrukumâ un 8. min. gandrihz ridsineeki kluhst pee rezultata, kad winu wahrtsargs nogahsts semê, bet tas tomehr pehdejà azumirklî paspehj bumbu panemt. 6. min. RFK buhdams neleelà pahrstwarà, guhst 1. stuhri. RFK usbrukums turpinas apm. 15 min., bet ridsineeku usbrukumus noteikti likwidê spanu aizsargi. Spehle peenem

koti ahtru un temperamenta pilnu weidu.

Tad spani, redzams peeleek wisas puhles, lai kluhtu pee rezultata un tee stipri apdraud RFK wahrtus. Tomehr ridsineekeem koti laimejas un wairaki spanu schahweeni eet garam. RFK wahrti bihstamâ stahwokli nepahrtraukti, bet Wisla apbrihnojami wisas bihstamàs situazijas likwidê. Tad 40. min. nahk weens spehzigs schahweens spanu wahrtos, kuru likwidê winu leelisklais wahrtsargs. Jau likàs, ka zaibiksie beigsees neizškirti, bet 43. min. spanu strauja sensiwê winu zentra usbruzejs Crosa neatturami eesit RFK weenigos wahrtus. Scho rezultatu RFK gan pehdejâ minutê zenschas atkwitet, bet tas winam neizdodas un laukumu kà uzwaretaji ar 1:0 atstahj spanu „Europa“, kura spehleja schahdâ sastahwâ:

Florenza — Kurrezs, Alcoriza — Obiols, Layola, Bilbao — Girones, Nestit, Crosa, Ejerits, Gontalezs.

Kà wini kłuwa miljonari

Amerikas bagatneeku karjeras aiskulises

(Turpinajums.)

Dscheja Gulds — zilweks, kursch pahrspehja Wanderbildu.

Sihkumu „bodite". — Laba skola. — Negaidita rewisija. — Pirmais kara laiku waronis. — Diwu zihna weena zahla dehl. — Kà apkrahpa Wanderbildu. — Pirmais miljonars — arestants. — „Eesmehrè" wesełu miljonu. — Gulda kautschuka rehkins. — Afera ar Tschikagas zełu. — Kà Gulds aplaimoja sawu drangu. — Gulds — tas ir Gulds!

Gulda kontrolè atrodas 18.000 juhdses dselsszeku; winsch stahw preekschgalâ weselai rindai telegrafa, telefona un kalnruhpneezibas usnehmumu sabeedribam. Wina bagatiba sneedsas pee miljarda dolareem.

Guldam wehl nebij pilni diwdesmit gadi, kad winsch jau bij pratis eeguht eewehrojama tirgotaja un kongresa lozekła Pratta ustizibu un par wina naudu noorganiseja ahdruhpneezibas fabriku. Gulds pahrwaldija fabriku, kamehr wina lihdsihpaschneeks, par kura naudu fabriku eekahrtoja, kahdreis eedomajâs rewidet fabrikas galwenâs grahmatas. Rewisijas resultatâ abi kompanjoni isschkihràs.

Pahris gadus wehlak mehs Guldu jau atrodam Nujorkas ahdu tirgotaju sarakstos. Pehz tam Gulds atmet schos weikalus un sahk uspirkt bankrotejuschas dselsszeku sabeedribas akzijas. Wina aprehkini attaisnojâs it sewischki pilsonu kara laikâ.

Nahkoschos desmit gados winsch taisa sawu karjeru. Netizami ahtri kłuhst bagats un sahk spehlet wadoschu lomu naudas aristokratijas aprindâs. Interesants pee tam sekoschais. Kamehr wisi ziti miljonari teek slawinati un zeeniti winu bagatibas dehł, teek usskatiti kà tahdi, kas wisu eeguwuschi, pateizotees sawam puhlem, organisatoru spehjam u. t. t., kamehr wisus zitus usskata kà leelus filantropus un mahkslas zeenitajus, — Gulds ir weenigais, kursch nekad newar ispelnitees nekahdas atsinibas winu neweens neeredz.

Guldam wehl naw trihdesmit gadi, bet winsch jau ir miljonars. Warbuht wina reputaziju sabojajis tas, ka wehl dsihwo łaudis, kas winu redsejuschi „staigajam bes bikiem", warbuht tas, ka wina metodes atschkihràs no pahrejo miljonaru metodem naudas eeguhschanâ.

Katrâ sinâ jasaka, ka Gulds leelisku pratis peesawinatees kara laika mahzibu eedsihwotees bagatibâ. Ahreji Gulds arween wehl isskatas pehz ihsta pahrdeweja. Mass no auguma, maigâm kustibam, ar ismekletu un peemehrotu balsi intonaziju. Pehz wina ahreenes wisu ko buhtu weeglak eedomatees, kà to, ka schis zilweks iswehrtisees ihstâ „finansielâ banditâ".

Gulds inflazijas laukâ ir pirmais waronis.

Izsilakais numurs wina dsihwê tomehr ir sadursme ar Wanderbildu.

Tiklab Wanderbilda, kà Gulda usmanibu saista Eri (Nujorka-Bufallo-Tschikaga) dselsszeła buhwe. Schim dselsszełam walsts peeschkihra 3 miljoni dolaru leelu subsidiju, bet tam wehl hipoteku 3 milj. dolaru apmehrâ.

1855. gadâ zełu sagrahbj sawâs rokâs kahds Drju, bet Wanderbilds turpinaja uspirkt akzijas un pehz desmit gadeem jau winam bij kontroles teesibas us schi zeła. Sahkumâ Wanderbilds atstahja Drju kà direktoru un peeleek winam diwus palihgus — Guldu un Fisku.

Schis „dselsszeła triumwirats" nu nolemj isnukkot Wanderbildu. Wezais Wanderbilds turpina uspirkt dselsszeła akzijas, gribedams to pahrnemt pilnigi sawâ ihpaschumâ. Lai waretu noteikt akziju kursu. „Triumwirats", motiwejot sawu rihzibu ar nepeezeeschamibu uslabot zełu, islaisch obligazijas un slepeni, atstahjot wairumu obligaziju sawâs rokâs, sahk pahrwehrst tâs akzijâs, pee kam ar atteezigu starpneeku palihdsibu eesmehrè tâs Wanderbildam, kursch arween wehl uspehrk akzijas.

Tahdâ zełâ no Wanderbilda „ispumpè" naudu, bet akzijas neiseet no apgrosibas.

Kad Wanderbildam schis joks nahk finam, winsch teesas zełâ nekawejoschi zenschas pa nahkt aisleegumu islaist jaunas akzijas, kà arî pahrwehrst akzijas obligazijâs.

„Triumwirats" ispilda teesas pawehles un usdod apgrosibâ esoschâs akzijas nodot depositu kasê. Bet akzijas pa zełam uz Depositu kasi teek nolaupitas un pehz „nolaupischanas" parahdas atkal tirgû.

Kamehr nu Wanderbilda makleri uspirka akzijas par miljoneem dolaru, Drju un kompanija sanemtos tschekus steidsigi realizê un nahkoschâ rihtâ, kad isnahk rihkojums ar Guldu un kompaniju — winsch behg. Ar leelus apmehrus bij sasneegusi schi bieds, bet leezina tas, ka weens no kompanijas dalībnieekeem aisweda lihdz skaidrâ naudâ 6 miljoni dolaru, bet Wanderbildam joks izmaksaja ap desmit miljonu dolaru.

(Turpinajums sekos.)

Rigas pilsehtas jaunais juriskonsults sw. adw. pal. Nikolajs Walters, kas no 1. augusta wadis pilsehtas preses biroju. Walters peeder pee redsamakeem sozdem. juristeem.

Karstums Amerikâ prasijis 300 zilweku upurus

LTA. Nujorkâ, 24. julijâ. Ahrkahrtigais karstums Saw. Walstu austrumu daļâ prasijis pawisam ap 300 zilweku upuru.

Starptautiskâ liga zihnai par seksualo reformu

septembrî sasauks Winê kongresu. Deenaskahrtibâ starp ziteem sekoschi jautajumi: dsihwes apstahkku eespaids uz dsimumdsihwi, seksualâ jautajuma psichologiskâs problemas un t. t. Sagaidami ari sinatneeki no Padomju Krewijas.

Franzijâ streiko jau 60 000 strahdneeku.

Streiku kustiba Seemeelfranzijas tekstilruhpneezibâ un metalruhpneezibâ turpina eet plaschumâ. Wakar streikotaju kopskaits bija peeaudsis jau lihdz 60 000.

Prof. Kalmets par sawu prettuberkuloses poti.

Starptautiskâ mikrobiologu kongresâ Parisê wakar prof. Kalmets runaja par sawâm BCG-baziłu kulturam kà nekaitigu lihdzekli prettuberkuloses aizsargpotem. Eewehrojot to, ka schi metode pati par sewi atsihta par pilnigi nekaitigu, neesot absoluti nekahda eemesla domat, itkâ BCG pote nebuhtu peemehrota wiseem behrneem.

Sinojumi no semestrihzes apgabala skan weenmehr druhmaki.

Molfi pilsehtinâ ween, kur atrodas semestrihzes epizentrs, nonahweto skaitu aprehkina jau uz 200, eewainoto skaitu — uz 400.

Semestrihze Molfi rajonâ bijusi tik stipra, ka neskaitamos gadijumos eedsihwotajeem wairs nemaz nebija laika tikt ahrâ pat no masakâm mahjam.

Pehz rihta laikrakstu pehdejâm sinam, nonahweto skaits semestrihzes apgabalâ buhs apm. 1000 waj pat wairak.

Kà Klemanso pahrdewa sawus memuarus

Parisê stahsta jozigas leetas par Klemanso memuareem:

Kad Klemanso islasijis marschala Foscha atminas, winsch tuhlin nolehmis usrakstit tahdas ari pats. „Samellezzt man nekawejoschi kahdu isdeweju Amerikâ!" sazija winsch sawam intimam draugam, kursch tuhlin telegrafiski schai leetâ sasinajees ar Ameriku.

Jau nahkoschâ deenâ sanehma telegrafisku atbildi no kahda Nujorkas isdeweja, kursch peedahwaja 10.000 dolaru par angłu isdewumu, peeprasot wehl teesibas publizet atsewischkus iswilkumus no memuareem laikrakstos. „10.000 dolaru?" jautaja Klemanso. „Zik tas istaisa frankos?" — „Masleet wairak par 250.000", atbildeja draugs. „Nu, labi! Telegrafejeet isdewejam, ka esmu ar meeru atdot winam sawu darbu par 30.000 dolaru. Zik tas buhs frankos?" — „Masleet wairak par 750.000 frankeem."

Uz Nujorku nosuhtija jaunu telegramu. Klemanso prasibas peenehma. Klemanso kļuvis domigs. „Es usrakstiju jau eewadu un isdomaju ari wirsrakstu preeksch Amerikas..." — „Waj telegrafet, ka juhs peekrihat?" — „Wai nu azumirkli? Kad honoraru ismaksâs?" — „1000 dolaru tuhlin. Te ir tscheks par sumu. Un te buhs lihgums, kursch jums jāparaksta. Ar Nujorku wiss ir nolahrtots."

Klemanso nodsirinajâs lihguma satura. „Deesgan labi", teiza winsch. „bet paliekas tees, schee 1000 dolaru neeet rehkinâ. Tas ir speziala suma preekschdarbu isdewumeem."

Atkal nosuhta telegramu uz Nujorku. Pehz trim deenam sanem isdeweja peekrischanu. Klemanso arween wehl kawejas parakstit lihgumu. „Sineet, ko, ecpreekschejee isdewumi buhs leelaki, nekâ es domaju. Telegrafejet luhdzu, lai issuhta man wehl 1000 dolaru un atnahzeet, tikllihdz sanemsit atbildi."

Kad pehz diwâm deenam pee Klemanso eeradees isdewneezibas pahrstahwis, Klemanso teizis: „Schehl, juhs nahkat par wehlu!" Winsch iswilka no labatas kahdu wehstuli. „Redseet, man peedahwâ weenu miljonu franku. Esmu jau wezs. Man ir behrni..."

Atkal telegrama uz Nujorku. Kad isdewneezibas pasinoja, ka ir ar meeru maksat weenu miljonu franku honorara, wezais Klemanso sahka smeetees un teiza: „Lai isdewneezibas adroschina manu dsihwibu. Kas sin, kas wiņai war notikties."

Wezajam tihgerim eepotizees joks laut wenat isdewnezibai pabrsotit otru. Viņu pārstahwejis wina adwokats M. B. Kupps, kurš padomeem Klemanso klausijis. Adwokats sazija: „Pagaidet! Daschâs minutês jums peedahwâs jau diwi miljoni."

Pa to laiku Klemanso kà negudrs rakstijis sawus memuarus. Winsch dikteja nepahtraukti no plkst. 12 nakti lihdz 4 rihtâ. Lihgumu winsch arween wehl neparakstija. Nujorkas isdewejs winam nelizis wairs nekahdu meru. „Ko man darit?" atwainodamees sazija Klemanso amerikaneetim. „Mans adwokats arween wehl newar izschkirtees. Wismaz, ja luhdzu juhs netrauzejet mani darbâ. Tas man padara nerwozu. Es neesmu weikls neeks."

Tà leeta eewilkusees zik ilgi, kamehr Klemanso galigi apnizis dolaru karsch ar isdewneezibu un kahdâ jaukâ deenâ winsch pareizijis lihgumu, neteikdams wairak ne wahda.

Grosgalwitis.

Lauku „prahtwehderi"

Izbrauzot uz laukeem naw wairs kà agrak jastaigâ aplahrt kà „mumijai", bet wari ar kuru katru lauku tehwaini isrunatees par daschadâm gudrâm leetam. Ne tikai isrunatees ween, bet pat pamahzitees. Tik issmeloschus jautajumu atrisinajumus daschreiz pat no „Rigas lungeem" nedsirdesi, kà no dascha laba lauku tehwa.

Peemehram — wezais Sprehslizenu tehws. Prahtigaka zilweka uz laukeem neatradisi. Gudrs kà departamenta direktors — prot no galwas waj wisu reises rehkinu un awischu sinas atzeras kà adwokats likuma pantus. Tapehz arî Sprehslizenu tehws Zuhkpalauschu pagasta aristokrate — ja kahds netiz laut kam, pasazis tik, ka to tà teizis Sprehslizenu tehws un wisi tizès bes eerunam. Weenalga, laut juhs teiksees, ka Skrimstalas schî gada tekam „atlehkuschi" diwpadsmit sweni.

Weendeen satiku Sprehslizenu tehwu pee Tekapeeres kooperatiwa. Schis brauz ar sawu stihwo baltinu, sehdedams kolasu mehslu ratos un kuhpina „paschaudseto", kuras duhmi slehgtâ telpâ buhtu labakais lihdzeklis blakschu isnihzinaschanai. — Schis brauz, brauz — paslaias mani un tad apstahjâs. „Skat, slat, tà kà redsets zilweks, kà kas. Nu ta labdeen!"

„Labdeen, labdeen Sprehslizenu tehw, kur tà nu laidisi?"

„Es waj? Nu, tepat lihdz meestina gumsbeedribai. Japahrdroschina mahjas par jaunu. Tagad tahds ugunsgrehku sesungs, losch' ka man ari nodeg kas un tad jau isdewigak sanemt leelaku premiju."

Nu, redseet nu, waj Sprehslizenu tehws naw tikpat gudrs kà daschs labs Rigas fabrikants?

Ja, un kà es schim wehl usprasu, sak, kapēc schis ar to „Mosus saita" baltinu brauz, waj tad schim wairs labala strga naw?

„Kà ne, dehls, ir gan, tikai... nuja, kà man tagad usbrauz wirsû kahda ahrsemju madama, tad es lehtali teeku zauri, jo ta tik un tà manis sirga un ratu atleekas nesamalsjâs. Tas luhk, war muhs postit lauka pat paldees neteikuschas, tàm jau teesibas leelakas kà mums pascheem."

„Waj tad tew, Sprehslizenu tehw, nekahdu teesibu naw?" — prasu es schim.

„Kà ne, dehls, ir. Daudz teesibu ir. Peemehram — schplaut sawâ zełmalas grahwi nemaksajot par to latu, raustit pascha laki aiz astes, apgreest pascham un sirgam nagus un zitas tamlihdzigas."

„Bet waj tad lauzinceleem naw brihwibas un wakibas sinâ itkâ priwilegetaks stahwoklis, kà mums, pilsehtneekeem?"

„Ne, priwilegiju uz laukeem naw nekahdu. Weenigi to, tuwumâ, zik sinu, muhju aprinka preekschneeka sums bauda priwilegijas. Tas war skraidit pa pilsehtu bes uspurna, neweens tam nekà newar aisleegt.

„Kuram tad, Sprehslizenu tehw, waj tam sunim, waj?"

„Aheem diweem, abi leeli. Suns war skraidrit bes uspurna un aprinka preekschneeks war no seedojumeem sawahktâs naudas pirkt „aizsargu" wajadsibam weeglo auto un braukat medibâs un weesibâs, laut gan no pascheem aizsargeem bija gaidits un ir wajadsigs smagais, to uz nometnem wadat mantas."

„Nuja, lai nu tas auto, kungam kunga brauzamais rihks, bet ja nu newzens newar peespeest to aprinka preekschneeku uzlikt sawam sunim uspurni, waj tad pats aprinka preekschneeks newar sawam sunim wismaz „sadot pa asti", lai nekosch wairs zitu?"

„Ko? — tu dehls esi wehl jauns, ka tà runâ! Aprinka preekschneeka suna aste ir neaizskarama." Sprehslizenu tehws, usschahwis ar pahtagu stihwajam baltinam, pat ardeewas neteizis, aizbrauza.

Redseet, waj schitadeem Sprehslizenu tehweem naw gudribas deesgan? Bet juhs tik lauki..., lauki! — tagad daschs „laukis" jums aizbahsts muti, kà pirtslodsinu ar wezu maisu. Tee tagad nepahrteek no ruhguschpeena ween, bet lasa ari awises. Kas gan wineem naw nesinams un par ko wini neinteresejas! Weendeen pat kahds lauku tehwains nopirzis „Nopuhtu", „Redz zik slikti, ka tas jaunà Benischa tronmantineeks nokawejees ar pasaulê nazschanu. Taisni jaunam Benzim pee kahjam brihwa weeta un tad buhtu wisi behrnu behrni kopâ. Jeb warbuht tas wezais Benzis nelaikâ peedsimis un tà dsimumdeena par agri?" —

Es tur nesaprotu ko atbildet. Ko es waru sinat, kas laikâ un kas nelaikâ peedsimis.

Grosgalwitis.

Widsemes schoseja jau pusgadu spokojas auto — „skrejoschais holandeetis"

m. Schoferi, sewischki tee, kureem beeschi nahkâs braukt pa Widsemes schoseju, jau sen runâ, ka Widsemes schosejâ beeschi parahdotees kahds auto, kas eesaukts par „skrejoscho holandeeti". Auto esot pusmagâ tipa, nekad nerahdotees schajpus tilta. Wina galwenâ pasihme — numura truhkums, kamdehl tas weenmehr iswairotees no polizijas un administratiwâm personâm.

Sakarâ ar to minetais auto eeguwis „Skrejoschâ holandeescha" nosaukumu.

Wairakkahrt polizija sarihkojusi „holandeescha" twerschanu, bet weenmehr bes panahkumeem. Winsch weenmehr protot laikus pasust, daschreiz tikai minutes 10 pirms polizijas eeraschanâs.

Auto peeder kahdam bankrotejuscham fabrikas ihpaschneekam, kam esot palizis pahri tikai auto. Ar to winsch ejot pelnâ. Neesot naudas auto atkaujas un numura isnemschanai. Auto esot nodarbinats pee meschu materialu isweschanas un tur koti weegli warot istikt ari bes numura. Esot wairakâs weetâs palizis parahdâ ari par benzinu.

Mahkslas kronika

Negeru operete Rigâ.

Slawenâ negeru operetes trupa „Black Flowers" (Melnâs pukes), kas ar sensazioneleem panahkumeem usstahjâs Nujorkâ, Româ, Parisê, **weesojas Nazionalâ operâ 26., 27. un 28. julijâ.**

Parisieschi, kas pasihstami, kà labakee operetes meistari, par negereem ir augstâ sajusmâ. Nopeetnais mahksias schurnals „Comedia" sawu zildinoscho rezensiju nobeidz ar slehdseenu, ka pret tahdu israhdi neween naw nekahdu eebildumu, bet ka no negereem franschu operete un wispahr modernâ skatuwe war daudz mahzities reschijâ, skatuwes dsihwibâ, aprahtibâ. „Melno puku" trupâ ir 40 mahkslineeki-dseedataji (solisti un koris), dejotaju, dschesbendistu. Israhdis Lui Duglaja opereti-rewiju „Lisa" 2 zehleenos 45 skatos. Pats autors tehlo galweno wihreescha lomu. Titullomâ primadonna Walda Snow. Operetes saturs ihsumâ schahds: Kahdâ Deenwidamerikas walsti, Luisianâ, dsihwo daila meitscha Lisa. Winas wezaki ir kokwilnas plantazijas ihpaschneeki. Lisas dsimschanas deenâ eerodas laimes wehleņi, to starpâ ari Rastus, Lisas lihgawainis. Kahds sweschneeks no Nujorkas ari eemihlas Lisâ un parahda tai krahsainu dimantu. Lisa apkampj sweschneeku, bet dimants jaatdod un Lisa apbehdinata paslehpjas. Sweschajam jabrauz atpakal uz Nujorku. Usnahk pehrkona negaiss, wisi behg, kur kuraiz. Sweschâ tehwozis ar bibeli rokâs luhdz Deewu, winam wisi peeweenojas. Parahdas Lisa. Sweschais atdod winai dimantu un abi aizbrauz uz Nujorku. Atpihd atkal saule, wisi dseed slawas dseesmu. Rastus dodas Lisu meklet. Winsch ir nabags un nobrauz uz Nujorku peekehrees wagona apakschâ. Nujorkâ winsch eerauga swescho ar Lisu. Wihreeschu starpâ noteekas zihna, bet Rastus Lisu nedabu. Winsch nokłuhst kahdâ teatri, top par slawenu dejotaju un dseedataju. Sweschneeku arestê kà wiskija kontrabandistu. Lisa ar Rastu pahrbrauz Luisianâ taisni uz winas dsimchanas deenu un apprezas. Kà jau operetê, jaturs eetwerts dejâs, dseesmâs, aizrahtigos triks, tà kà skatitaji ne azumirkli nedabu garlaikoteès. Schahda weida israhde Rigai ir jenjazija, kas uz muhsu skatuwes wehl nekad naw redzêta. Amerikâ, kur kà sinams, negerus nemihl „melno puku" israhdes ir jazehlušchas ihstu jajuhsmas wehru. Biletes dabujamas operas kasê ikdeenas no plkst. 10—13 un no 17—19.

12. simfoniskais konzerts Arkadijâ.

Kà ik gadus neisbehgams ir Wagnera wakars, operu un ariju wakars, dirigenta benefize, tàpat Kalinnikowa pirmâ simfonija katrâ sinâ wismaz reisi sezonâ jadsird. Tik ir palizis pahri no sirsnigâ, nelaikâ miruschâ autora. Wina loma kreewu muzikâ atgahdina E. Dahrsinu latweescheem (abi ari mira weenâ wezumâ): skaitâ majs, ahrejeem isteikmes lihdzekleem ne wisai bagatmaniojums, bet no ta elpo siltums, dabigums — ihpaschibas, ko pareisi nowehrtê gudrâm mahkslas teorijâm nesamaitats klausitajs. Dahrsina melancholiskais walsis un Kalinnikowa simfonijas andante wehl ilgi liks laudim skumt un ilgoties pehz ta tahla, gaischa. Nekait, ka simfonijâ weetweetam saklausam Tschaikowski, itin beeschi Borodinu. Romantiseem arween buhs lihdziba, kas ihstâ mahkslineekâ neaizsehno ihpatnibu: pasaule ir weena un ta pati, stwarigi ir tikai, kà zilweks to redz un atspogulo. Weenigi augstâkâ islaze un sintese it kà zada jaunu, izredzeteem skatamu pasauli. Nepazeła roka, lai rakstitu, ka Kalinnikowa g-molla simfoniju wairs newajadseja simto reisi spehlet. Daudzeem ta warbuht bija pirmâ reise; teem skumjais dseesmineeks palika mihlâ atminâ. Atskanojumâ prof. W. Berdjajews bija atradis lokanus tempus, labas dinamiskas pahrejas, bet daschweet rubato stipri aizsehnoja pamattempu, un daschs efekts (pahrak kłusinatâ wijolu terze andantê) gahja sudumâ. — Pahrejâ programa ari jau wairakkahrt dsirdeta; citihmesim „Meistardseedonu" 3. zehleena eewadu, deju un marschu. Usmanigu klausitaju, kas labprât aplaudeja, bija kreetni daudz.

J. Poruks.

Nazionalais teatris.

Peekdeen, 25. jul. pl. 8 wak., Annijas Simsones weesizrahdê: L. Hirschfelda komedija „Seeweete, ko katrs meklê". Peedalas: Annija Simsons, Julija Skaidrite, Olga Lejaskalns, Wera Jaschewizs, A. Ammmanis-Breedits, Ernests Feldmanis, Karlis Paeglitis. Sestdeen, 26. julijâ, pl. 8 wak., Annas Brigaderes komedija Kad seewas spehkojas. Peedalas: Ludmila Schpilbergs, Anta Klints, Julija Skaidrite, Milda Reekstinsch, Ella Jakobsons, Olga Lejaskalns, Jahnis Lejinsch, Jahnis Osis, Karlis Lagsdinsch, Konrads Kwehps, Teodors Podneeks, Alfreds Allkinis, Schanis Katlaps. Swehtdeen, 27. julijâ, pl. 2 deenâ, par tautas izrahdschu zenam L. Fodora komedija „Ptika kà basnizas schurka". Peedalas: Anta Klints, Lilija Erika, Ernsts Feldmanis, Jahnis Lejinsch, Karlis Lagsdinsch, Teodors Podneeks, Alfreds Allkinis, Schanis Katlaps, Eduards Hofmanis, Kirils Martinsons, Jahnis Kopmanis, Pl. 8 w., Arnolda un Bacha komedija „Pee Sloku esera".

Grahmatu galds

Agr. K. Rose. „Kad un ar ko semi kaltot", Izd. „Ruhkis", Rigâ, Laukšaimneezibas rakstu 3. 49 lapp.

Reti par kahdu leetu tautâ walda tahda usskatu daschadiba, kà par semes kaltoschanas wajadsibu. Maz buhs lauksaimneeku, kuri to pareisi ispratuschi. Sinamâ mehrâ tas arî isskaidrojams ar noteiktu un katram saprotamu norahdijumu truhkumu latweeschu lauksaimneezibas literaturâ. Ja ari par semes kaltoschanu bij kas rakstits, tad wisai smagâ un sinatniskâ waloda, kas parastam lauksaimneekam, kursch naw eedsitinajees semes kimisko prozesu krustibâ, nebij tik weenkahrschi saprotama. Agr. K. Rose ar sawu broschuru nahk ihstâ laikâ, jo naw noslehpums, ka wairums Latwijas semju zeesch no slahbuma, kamdehl nodibinat semturu aprindâs pareisus usskatus par kaltoschanas nosihmi un ispratni par tâs peeleetoschanu ir wairak kà weetâ.

Grahmatina usrakstita popularâ, katram saprotamâ walodâ un dod issmetoschu atbildi uz wirsrakstâ usstahdito jautajumu — kad un ar ko semi kaltot.

J. Gr.

Modernists Igors Strawinskis

komponejis jaunu **kora simfoniju.** Pirmo reisi to, Kusewizka wadibâ, ispildischot Amerikâ, Bostonas simfoniju orkestra 5-gadu pastahweschanas swehtkos.

—ll—

Daudsinatais „Kaidonis",

sweedru rakstneeks un semju pehtneeks grafs Birgers Mörners miris Stokholmâ (63 g. w.). M. pehtijumi wiswairak atteezas uz Australijas un tâs daudzo salu puduru tautu un zilschu dsihwi.

—ll—

Deenwiditalijas semestrihzê nonahweti 1.778 zilweki

un eewainoti 4264. Pilnigi sagruwuschi 3188 ehkas, smagi bojatas — 2757.

Slawenais dseedonis Fjodors Schalapins greesees pee franschu teesas ar suhdzibu pret padomju waldibu. Winsch praso atlihdzibu par to, ka Kreewijâ bez wina atkaujas publizeti wina memuari.

Rigâ atgreesees Latwijas jachtkluba komandors Dr. Grinups, kursch peedalijâs Sweedrijas karaliskâ jachtkluba 100 gadu jubilejas sazihkstês ar jachtu „Laimdota", kas sawâ klasê guwa 1. weetu.

Kino kronika

Kino repertuars.

„Splendid-Palace". „Mihlas un skumju dseesma", ar Lupez Welez galwenâ lomâ.

„A. T.". „Rawenbergas balias roses" un „Wines firds" ar Olgu Tschechowu un Willi Fritschu galwenâ lomâ.

„Parks". „Baltee asiati" un „Aismirstee zilweki".

„Kasino". „Sarkanâ Maskawas dejotaja" un farsa „Scheicha meita".

„Progresa". „Kad asinis kwehlo eekahres ugunis" un „Ramona".

„Maska". „Scholaiku seeweste laulibas waicâs", ar Wladimiru Gaidarowu galwenâ lomâ un „Spoka ferma".

„Kapitols". „Tee, kas tirgojas ar mihlu" un pee „Donawas silajeem wilneem".

„Renessans". „Kailes leesmâs", mihlas drama pehz H. Banga romana ar D. Gaineru, Tich. Morrisonu, M. Dunkanu un R. Drekselu. „Mihlos pehdejâ deja", mihlas romans 10 zehl. ar H. Liedki un G. Mošheimu.

Izdeweis: Akziju Sabeedriba „Brihdis". Eespeests Akz. Sab. „Riti" spestuwê, Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 57. Atbildigais redaktors: Gustaws Kilewiks.